

W S T Ę P	2
I. Ruch spraw	3
1. Wpływ spraw.....	3
2. Struktura prowadzonych postępowań karnych	5
3. Wyniki prowadzonych postępowań	6
4. Szybkość postępowania.....	8
II. Zagrożenie przestępczością	10
1. Przestępczość ogółem	10
2. Przestępczość kryminalna	12
2a. Zabójstwa	13
2b. Zgwałcenia	14
2c. Rozboje i wymuszenia rozbójnicze.....	15
2d. Włamania	16
2e. Kradzieże samochodów i kradzieże samochodów z włamaniem	17
2f. Inne poważniejsze kategorie przestępczości kryminalnej.	18
3. Przestępczość gospodarcza	23
4. Przestępczość korupcyjna.....	27
5. Przestępczość cudzoziemców	28
III. Zwalczanie przestępczości	30
1. Wykrywalność sprawców przestępstw.....	31
2. Środki zapobiegawcze	33
3. Zabezpieczenie majątkowe	35
IV. Działalność oskarżycielska i penitencyjna	37
V. Działalność z zakresu prawa cywilnego i administracyjnego	40
VI. Inne formy działalności	42
1. Współdziałanie ze środkami masowego przekazu.	42
2. Współdziałanie z innymi organami i instytucjami	44
3. Obrót prawny z zagranicą.....	45
4. Załatwianie skarg i przyjmowanie interesantów	47
VII. Wybrane zagadnienia organizacyjne i kadrowe	50
1. Baza lokalowa	50
2. Sprawy kadrowe	50
3. Informatyzacja i łączność.....	51
VIII. Plan działania prokuratury na 2009 rok	52

WSTĘP

„INFORMACJE” przygotowano głównie z myślą o Czytelniku spoza prokuratury. Kierowana jest ona przede wszystkim do osób, które z racji zajmowanego stanowiska czy wykonywanych czynności oczekują gruntownej i możliwie dokładnej i aktualnej wiedzy o stanie przestrzegania prawa, stopniu zagrożenia przestępczością i efektach działań podejmowanych przez prokuraturę i inne urzędy w celu realizacji idei państwa prawa i zmniejszenia zagrożenia przestępczością, zwłaszcza najpoważniejszą.

Analizę ruchu spraw, czasokres postępowań przygotowawczych i strukturę decyzji końcowych oparto na podstawie statystyk określonych przez przepisy regulujące biurowość powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury. Nasilenie i strukturę przestępczości oraz poziom wykrywalności sprawców przestępstw opisano i oceniono na podstawie danych przekazanych przez Komendę Wojewódzką Policji w Gorzowie Wielkopolskim.

Struktura „INFORMACJI” i jej zawartość nawiązują bezpośrednio do analogicznych dokumentów z lat poprzednich. W tym znaczeniu nie jest to propozycja nowatorska. Rozwiązanie takie ma jedną podstawową zaletę – pozwala porównywać skalę interesujących zjawisk na przestrzeni dłuższego przedziału czasu i odróżniać zjawiska trwałe, narastające od zdarzeń przejściowych i posiadających tendencję spadkową. Do pewnego stopnia pozwala też ocenić skuteczność środków reagowania na przejawy patologii, jaką jest przestępczość.

Jan WOJTASIK, prokurator okręgowy

I. Ruch spraw

Prokuratura Okręgowa w Zielonej Górze obejmuje swoją właściwością terytorialną 7 południowych i centralnych powiatów Województwa Lubuskiego. Na obszarze tym zamieszkuje ok. 620 tys. ludności. Granice właściwości prokuratur rejonowych nie uległy w ostatnich latach zmianom. Nie wszędzie też pokrywają się one z granicami administracyjnymi powiatów. Prokurator Rejonowy w Krośnie Odrzańskim realizował – jak poprzednio - obowiązki w zakresie zwalczania przestępczości na obszarze gminy Cybinka należącej do powiatu ślubickiego, a Prokurator Rejonowy w Świebodzinie sprawował tradycyjnie jurysdykcję na obszarze Sulechowa i kilku innych gmin powiatu zielonogórskiego.

Z tych też powodów dane o ruchu spraw w dalszej części opracowania podawane są w oparciu o aktualne w danym momencie kryterium terytorialnej właściwości prokuratury. Natomiast dane dotyczące statystyki przestępczości odnoszą się do jednostek organizacyjnych Policji, a tym samym odpowiadają w pełni kryteriom podziału administracyjnego województwa. Rozwiązanie to z jednej strony oddaje skalę zadań realizowanych przez jednostki organizacyjne prokuratury, a z drugiej nie zniekształca statystycznego obrazu przestępczości dokumentowanego przez Policję według miejsca popełnienia zarejestrowanego przestępstwa. Takie same zasady przyjmowano w poprzednich informacjach.

1. Wpływ spraw

W 2008 r. prokuratury okręgu zielonogórskiego zarejestrowały **25.695** nowych postępowań karnych. W stosunku do roku 2007, kiedy zarejestrowano 27.339 postępowań, oznacza to spadek o **1.644** sprawy. Spadek ten nie oznacza jednak zdecydowanej zmiany ani w natężeniu zdarzeń będących przedmiotem urzędowego zainteresowania prokuratorów, ani też istotnego ich odciążenia od typowych obowiązków. Zdecydowanie bowiem poprawiła się efektywność prokuratorskich czynności osobistych oraz spraw przez nich nadzorowanych, co zaowocowało m.in. istotnym wzrostem ilości i odsetka spraw zakończonych wniesieniem aktu oskarżenia.

Kształtowanie się wpływu spraw na przestrzeni lat 2001 – 2008 przedstawia tabela poniżej. W tabeli tej nie uwzględniono jednak - poza postępowaniami rejestrowymi - także innych kategorii rejestrowanych spraw, w tym z zakresu postępowania cywilnego, administracyjnego oraz w sprawach nieletnich, które dodatkowo obciążały w różnym stopniu prokuratorów.

ROK	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ILOŚĆ SPRAW	33.360	32.341	32.374	31.306	30.746	30.350	27.339	25.695

Nie zmieniły się proporcje rejestrowanych spraw. Podobnie, jak w latach poprzednich, najczęściej wpływających postępowań karnych odnotowały: Prokuratura Rejonowa w Zielonej Górze – **6.864** spraw [przed rokiem - 7.648, 2 lata wcześniej - 8.222] i Prokuratura Rejonowa w Żarach – **4.349** spraw [przed rokiem - 4.552, 2 lata wcześniej - 5.1905]. Najmniejszy zaś: Prokuratura Rejonowa we Wschowie – **1.192** [rok wcześniej - 1.320, a 2 lata temu - 1.500] postępowań.

Przeciętny miesięczny wpływ spraw karnych w prokuraturach rejonowych okręgu zielonogórskiego wynosił **2.141** spraw i był mniejszy od przeciętnego miesięcznego wpływu w roku 2007 [2.278 spraw/mies.] o 137 spraw karnych. W rezultacie w minionym roku na jednego zatrudnionego prokuratora przypadało w prokuraturach rejonowych do załatwienia każdego miesiąca nieco ponad **23** nowe postępowania karne, a przy uwzględnieniu działań pozakarnych wielkość ta wyniosła ponad **26** spraw. To obraz statystyczny nie uwzględniający urlopów, w tym macierzyńskich czy długoterminowych delegacji służbowych. Przewlekające się zwolnienia lekarskie coraz częściej dezorganizują w istotnym stopniu pracę nie tylko małych jednostek. Faktyczna liczba spraw przypadających do prowadzenia poszczególnym prokuratorom była więc o wiele wyższa. Jednocześnie obserwowany jest coraz większy odsetek spraw o dużym stopniu skomplikowania pod względem faktycznym i prawnym.

Podobnie, jak w latach poprzednich, ogromną ilość czasu i energii prokuratorów, z ewidentną szkodą dla realizacji zadań bieżących, pochłaniała obserwowana już od pewnego czasu eskalacja żądań ponownego prowadzenia spraw już prawomocnie rozstrzygniętych w przeszłości, niekiedy wiele lat temu.

Wobec pewnej otwartości przepisów procedury na taką możliwość, jest ona wymuszana licznymi skargami przede wszystkim przez osoby niezadowolone z pierwotnych rozstrzygnięć i szukające dróg uzyskania korzystnej dla nich decyzji w trybie nacisków i argumentacji pozamerytorycznej. Często są to osoby dotknięte rozwiniętym już na tle "niesprawiedliwie przegranej sprawy" zespołem pieniaczym. Nie chcą przyjąć do wiadomości, że jedynym urzędem państwowym, który ma prawo kontroli i skutecznego uchylecia decyzji prokuratora jest niezawisły sąd, a procedurę tej kontroli uruchamia wniesione w terminie i przez osobę uprawnioną zażalenie. Z kolei, organem wyłącznie uprawnionym do podjęcia umorzonego postępowania jest prokurator, który wydał postanowienie o umorzeniu, a który może postępowanie podjąć tylko w przypadku ujawnienia nowych faktów lub nowej oceny stanu faktycznego lub prawnego sprawy.

Nie sposób też nie zauważyć dezorganizacji codziennej działalności merytorycznej prokuratorów i urzędników powodowanej koniecznością pilnego zbierania danych o różnego rodzaju postępowaniach na potrzeby innych instytucji. Niekiedy żądane są informacje odnoszące się do zdarzeń sięgających wielu lat wstecz.

2. Struktura prowadzonych postępowań karnych

Na ogólną liczbę **25.695** zarejestrowanych spraw karnych, w **3.948** przypadkach odmówiono wszczęcia postępowania przygotowawczego uznając, że przekazany prokuratorowi materiał nie daje dostatecznych podstaw do przyjęcia, iż zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa.

Wszczęto **19.522** postępowania przygotowawcze. Na wielkość tę złożyło się **15.480** dochodzeń oraz **4.042** śledztwa. W **613** przypadkach [15,1%] wszczęto postępowanie przygotowawcze w formie śledztwa osobistego prokuratora. Ta forma

postępowania zastrzeżona jest dla spraw najpoważniejszych, a także śledztw prowadzonych przeciwko niektórym funkcjonariuszom publicznym. Prokuratorzy przejęli też do osobistego prowadzenia **73** dochodzenia.

Podkreślić jednak należy, że zasadniczą część ustawowych zadań w zakresie ścigania przestępstw, nadzoru nad postępowaniami prowadzonymi przez inne uprawnione organy oraz koordynacji działalności śledczej i dochodzeniowej tych organów, prokuratury okręgu zielonogórskiego realizują we współpracy z jednostkami organizacyjnymi Policji w poszczególnych powiatach, Komendą Wojewódzką Policji w Gorzowie Wlkp., Biurem Spraw Wewnętrznych KGP, Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Zielonej Górze, Oddziałem Centralnego Biura Śledczego oraz Lubuskim Oddziałem Straży Granicznej w Krośnie Odrzańskim i BSW Straży Granicznej.

Niezależnie od tego prokuratorzy nadzorują postępowania karne prowadzone przez organy państwowe posiadające uprawnienia oskarżyciela przed sądami, w tym Nadleśnictwa, Urzędy Skarbowe i Urzędy Celne.

3. Wyniki prowadzonych postępowań

W wyniku przeprowadzonych czynności dowodowych zarzuty popełnienia przestępstwa przedstawiono 14.145 podejrzanym.

Wielkość populacji osób, którym w ostatnich siedmiu latach postawiono zarzuty popełnienia zbrodni lub występku przedstawia tabela poniżej.

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Podejrzani	15.706	16.053	15.5120	15.618	15.219	14.131	14.145	13.877

Po zakończeniu postępowania dowodowego sporządzono 10.250 aktów oskarżenia przeciwko 11.932 osobom.

Ilość oskarżonych w latach 2004 – 2008, a dodatkowo dla celów porównawczych w roku 2000, przedstawia tabela:

Rok	2000	2004	2005	2006	2007	2008
Akty osk.	6.049	10.489	10.276	10.053	9.461	10.250
Oskarżeni	8.432	12.615	12.891	11.775	11.122	11.932

Tym samym uległa odwróceniu obserwowana w ostatnich 3 latach tendencja spadkowa zarówno ilości wnoszonych aktów oskarżenia, jak i osób oskarżonych. Ilość "efektywnie" kończonych postępowań karnych ciągle jest zdecydowanie większa niż w roku 2000, kiedy to zagrożenie przestępczością było zdecydowanie poważniejsze.

W omawianym okresie uzyskano niezwykle wysoką, bo wynoszącą 86,0 % skuteczność postępowań, a odsetek spraw kończonych wniesieniem aktu oskarżenia lub jego procesowego równoważnika w postaci wniosku o warunkowe umorzenie postępowania wyniósł 47,9% ogółu wszczętych postępowań karnych i był o ponad 8,4 % korzystniejszy od średniej wszystkich prokuratur w apelacji poznańskiej. Najwyższy odsetek spraw kończonych efektywnie osiągnęła Prokuratura Rejonowa we Wschowie – 61,6%, a tuż za nią uplasowała się Prokuratura Rejonowa w Świebodzinie, gdzie odsetek ten wyniósł 56,6%. Po raz pierwszy w historii zielonogórskich prokuratur żadna z jednostek organizacyjnych nie odnotowała skuteczności postępowań na poziomie mniejszym niż 40%. Wskaźnik skuteczności bardzo ściśle, chociaż odwrotnie proporcjonalnie, koreluje ze wskaźnikiem postępowań umarzanych wobec braku znamion przestępstwa. Warto więc podkreślić, że odsetek umorzeń tego rodzaju w prokuraturach krośnieńskiej i wschowskiej wyniósł odpowiednio 14,6% i 15,8%.

W **4.811** przypadkach w akcie oskarżenia prokurator zawarł wnioski o skazanie oskarżonego bez przeprowadzenia rozprawy [**46,9%**]. Ten nowoczesny, konsensualny i odpowiadający "naprawczej" idei systemu prawa karnego, a przede wszystkim istotnie poprawiający sprawność wyrokowania oraz redukujący koszty sposób kończenia postępowania przygotowawczego znajduje szerokie zastosowanie w praktyce organów ścigania okręgu zielonogórskiego. Jego wielkość w ostatnich latach przedstawia tabela:

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Wnioski	104	3.001	5.804	4.422	3.313	4.811
Wskaźnik	[11,9%]	[29,2%]	[55,3%]	[44,0%]	[35,0%]	[46,9%]

Stopień wykorzystania konsensualnej drogi rozstrzygnięcia spraw w prokuraturach okręgu zielonogórskiego był bardzo zróżnicowany i wahał się od **57,1%** w Nowej Soli do zaledwie 19,3% we Wschowie. Stawia to na porządku dziennym problem poszukiwania optymalnego sposobu reagowania na przestępczość o zbliżonym ciężarze gatunkowym na obszarze jednego okręgu prokuratorskiego.

Niestety, z powodu długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej kontynuowanie postępowania zawieszono **912** spraw [4,1%; średnia apelacji – 4,1 %]. Ilość postępowań zawieszonych była mniejsza o 147 w stosunku do 2007r. i o dalsze 54 w stosunku do roku 2006. Jest to dobra tendencja. Jednak postęp w redukowaniu tego rodzaju decyzji, nie merytorycznych i wydłużających niekiedy nadmiernie czas trwania postępowań karnych, ciągle jeszcze uznać należy za nazbyt powolny. Z problemem tym bardzo dobrze poradziła sobie prokuratura wschowska, która zawiesiła tylko 2,8% kończonych spraw, a znacznie gorzej krośnieńska, gdzie odsetek ten wyniósł odpowiednio aż 6,5%.

Oczywiście, po ustaniu przyczyny zawieszenia – zwykle było to zatrzymanie ukrywającego się podejrzanego – postępowania te były podejmowane i kontynuowane.

4. Szybkość postępowania

Zasada szybkości postępowania – dzisiaj coraz częściej kojarzona z powinnością kończenia postępowania karnego w rozsądnym czasie, należy do ważniejszych wśród dyrektyw procedury karnej. Jej realizacja jednak z wielu powszechnie już znanych

powodów napotyka na trudności w przypadku niektórych kategorii spraw wieloczynowych, prowadzonych jednocześnie przeciwko wielu podejrzanym czy wymagających specjalistycznej wiedzy eksperckiej, zwłaszcza rzadkiej lub o wyjątkowo wysokich kwalifikacjach.

W wymiarze statystycznym prokuratorom okręgu zielonogórskiego udawało się utrzymać co do zasady w ciągu całego niemal roku 2008 relatywnie wysoki poziom sprawności postępowania. Na koniec okresu sprawozdawczego w biegu pozostało **1.757** niezakończonych spraw, co stanowiło **82,1 %** przeciętnego miesięcznego wpływu. Wskaźnik ten dla wszystkich prokuratur apelacji poznańskiej był nieco gorszy i wyniósł 86,9%. Do jego wypracowania prokuratury okręgu przyczyniły się w różnym stopniu. Na szczególne wyróżnienie zasługują Prokuratury Rejonowe we Wschowie i Nowej Soli, gdzie pozostałość była najmniejsza [odpowiednio **65,4** i **69,7 %**]. Także prokuratura zielonogórska na koniec minionego roku istotnie zredukowała odsetek spraw niezakończonych. W jednostce tej, niezwykle mocno oddziałującej na statystyczny obraz pracy całego okręgu, pozostałość wyniosła 93,4% przeciętnego miesięcznego wpływu i była o ponad 6% mniejsza niż w roku 2007.

Zmniejszenie w skali okręgu w roku 2008 wskaźnika pozostałości ogółem o prawie 7 pkt. w porównaniu do roku 2007 jest zjawiskiem pozytywnym i niezwykle pożądanym.

Znacznie lepiej niż w roku 2007 wypadł też statystyczny obraz tzw. spraw długotrwałych. Odsetek spraw prowadzonych ponad 3 m-ce wyniósł **4,6%** [wskaźnik dla apelacji – 7,0%]. Na koniec roku pozostało bowiem niezakończonych 80 spraw z tego przedziału czasowego. Przed rokiem było ich 162, co stanowiło 8,0% wszystkich spraw niezakończonych.

Spraw prowadzonych powyżej 6 do 12 m-cy pozostało **26** tj. – **1,5%**. Przed rokiem było ich 38. Spraw prowadzonych powyżej roku odnotowano **8** - **0,5%**, a trwających ponad 2 lata – **8** tj. **0,5%** pozostałości. Podobnie, jak w latach poprzednich, nie odnotowano spraw otwartych, trwających ponad 5 lat.

Z problemem tzw. spraw „starych” bardzo dobrze poradziły sobie prokuratury żarska, wschowska, krośnieńska i świebodzińska, nieco słabiej – nowosolska i zagańska, a najgorzej zielonogórska, gdzie na koniec roku pozostawało 48 spraw długotrwałych. Jednak rok wcześniej było ich aż 85[!].

II. Zagrożenie przestępczością

1. Przestępczość ogółem

Od początku lat dziewięćdziesiątych zagrożenie przestępczością b. województwa zielonogórskiego [podobnie gorzowskiego] należało do najwyższych w kraju.

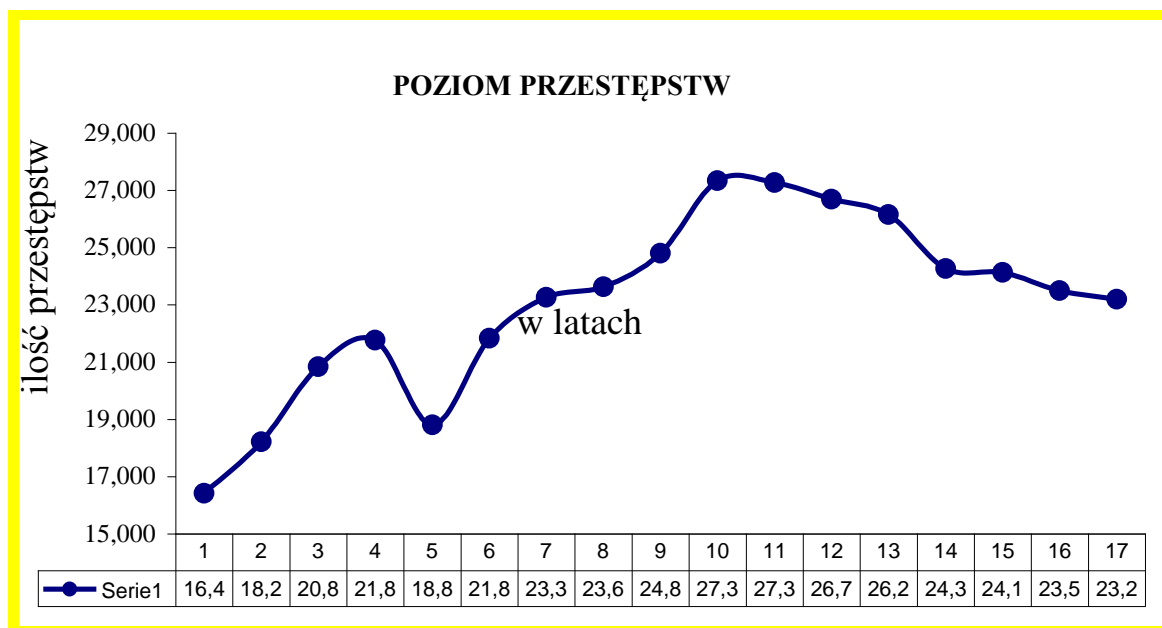
Spośród obiektywnych wskaźników tego zjawiska do najbardziej miarodajnych zalicza się ilość przestępstw stwierdzonych na 100 tys. mieszkańców. Tak wyliczony poziom przestępczości przedstawiało zestawienie, które jednak z uwagi na brak wystarczającej ilości wiarygodnych danych o liczbie ludności faktycznie zamieszkującej w Polsce i powiatach okręgu zielonogórskiego nie mogło być uzupełnione o czasokres będący przedmiotem analizy.

Rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Polska	2.775	2.900	3.316	3.638	3.675	3.841	3.827	3.578	3.379	3.025	2.838
okręg Z.G.	3.471	3.527	3.701	3.939	4.192	4.090	4.166	3.866	3.713	3.746	3.698

Natomiast ilość przestępstw stwierdzonych w liczbach bezwzględnych na obszarze okręgu zielonogórskiego [d. województwa] przedstawia się w poszczególnych latach następująco:

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Ilość p-stw	24.801	27.338	27.270	26.687	26.155	24.269	24.135	23.493	23.192

Dynamikę zjawiska można też przedstawić na wykresie:

Wyraźnie widoczna w latach dziewięćdziesiątych XX wieku tendencja wzrostowa przestępczości pospolitej została zahamowana już w roku 2001. Zahamowanie to udało się utrwalić w roku 2002. Lata 2003 – 2008, czyli całe ostatnie sześćdziesiąte latie ten pozytywny trend w pełni potwierdziły.

W poszczególnych powiatach skala przestępczości ogółem w ostatnich latach przedstawiała się następująco:

Powiat	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	wsk. dyn.
krośnieński	2.581	2.235	2.404	2.296	2.177	2.224	1.995	2.144	107,5
nowosolski	3.392	3.409	3.197	3.443	3.409	3.386	3.510	3.086	87,9
wschowski	1.480	1.392	1.460	1.477	1.353	1.394	1.411	1.287	91,2
świebodziński	2.307	2.310	1.956	2.334	2.308	2.225	2.195	2.083	94,9
zielonogórski	10.050	9.847	10.198	10.011	8.598	8.329	7.854	7.745	98,6
żagański	2.909	2.841	3.014	2.821	2.741	2.648	2.282	2.379	104,3
żarski	4.619	5.236	4.458	3.773	3.683	3.929	4.246	4.468	105,2
Razem:	27.338	27.270	26.687	26.155	24.269	24.135	23.493	23.192	98,7

Z przytoczonych w tabeli danych wynika, że w roku 2008 najczęściej przestępstw popełniono w Zielonej Górze i powiecie zielonogórskim, a najmniej w powiecie wschowskim. Największą dynamikę spadku przestępstw stwierdzonych odnotowano w Nowej Soli i Wschowie. Najpoważniejszy wzrost odnotowano natomiast w Krośnie i już trzeci rok z rzędu w Żarach. Po raz kolejny – już szósty, co warto zauważyć, spadek globalnej ilości stwierdzonych przestępstw wystąpił w powiecie zielonogórskim.

Podkreślić przede wszystkim jednak należy fakt wyraźnego spadku liczby ogółu stwierdzonych przestępstw już siódmy rok z rzędu w całym okręgu zielonogórskim.

2. Przestępczość kryminalna

Stan bezpieczeństwa na obszarze konkretnej miejscowości, gminy, powiatu czy innej jednostki administracyjnej w odczuciu powszechnym ocenia się według wiedzy o ilości i charakterze przestępstw kryminalnych. Zdarzenia tej kategorii charakteryzują się bowiem często znaczną spektakularnością, ich dramatyzm wzmacniany jest przez media, często także poprzez plotki, a potencjalną ofiarą większości przestępstw kryminalnych łatwo może stać się niemal każdy.

Oceniając aktualne ryzyko takiego zagrożenia, należy pamiętać, że jeszcze w roku 2000 w lubuskich powiatach okręgu zielonogórskiego stwierdzono popełnienie łącznie 21.287 przestępstw kryminalnych. Ta niekorzystna tendencja przełamana została w roku 2001. Stwierdzono bowiem wtedy popełnienie 19.800 przestępstw o charakterze kryminalnym, co stanowiło spadek o ok. 7 % w porównaniu do roku 2000 i o ok. 3,5 % w porównaniu do roku 1999. W kolejnych latach utrzymywała się łagodna, ale trwała tendencja malejąca.

Statystyczny obraz stwierdzonych przestępstw kryminalnych w latach 2002 do 2008r. przedstawia tabela:

Rok	2002	2003	2004	2005	2005	2007	2008	Wsk. Dyn.
Przestępstwa kryminalne	18.852	18.580	17.703	15.990	15.448	15.162	14.097	92,9

Z wyjątkiem Żagania we wszystkich powiatach okręgu zielonogórskiego notowano mniejszy lub większy spadek ilości przestępstw kryminalnych. Najkorzystniej sytuacja przedstawiała się w powiatach nowosolskim i wschowskim, gdzie wskaźniki dynamiki wyniosły odpowiednio 88,4 i 88,5%.

Do najgroźniejszych przestępstw kryminalnych zalicza się: zabójstwa, zgwałcenia, rozboje - zwłaszcza popełnione z użyciem broni palnej lub innych niebezpiecznych narzędzi, ciężkie pobicia. Do najbardziej uciążliwych: kradzieże, w tym kradzieże samochodów oraz kradzieże z włamaniem.

2a. Zabójstwa

W roku 2008 w prokuraturach okręgu zielonogórskiego wszczęto **15** śledztw w sprawach o zbrodnie zabójstwa. W ich wyniku stwierdzono popełnienie **11** zabójstw. Jak widać na tabeli poniżej największe nasilenie zabójstw odnotowano w roku 2000. Od tego jednak czasu ich ilość systematycznie aż do 2004 r. spadała. Rok później odnotowano ponownie wzrost zabójstw do poziomu 20, w 2006 z kolei nastąpił głęboki spadek do 13 przypadków. W roku 2007 znowu było ich 20, przy czym w roku 2008 doszło do kolejnego głębokiego spadku.

Ilość zabójstw w ostatnich 8 latach przedstawia tabela:

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Ilość zabójstw	38	30	33	20	17	20	13	20	11

Z przedstawionego zestawienia widać wyraźnie, że średnia ilość stwierdzonych zbrodni zabójstwa w ostatnich pięciu latach wyniosła 16,2 i była wyraźnie niższa od średniej w latach 2000 – 2003, kiedy to analogicznie wyliczona wielkość była prawie dwukrotnie wyższa i wyniosła 33,6.

2b. Zgwałcenia

W roku 2008 wszczęto 46 spraw o dokonanie bądź usiłowanie dokonania zgwałcenia. Wyniki postępowań dostarczyły podstaw do stwierdzenia, że popełniono **30** przestępstw tego rodzaju.

Kształtowanie się dynamiki zgwałceń w ostatnich 9 latach obrazuje tabela poniżej:

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Ilość zgwałceń	48	43	47	57	45	32	46	36	30

Mając na uwadze, że średnia wieloletnia we wskazanym okresie wyniosła 42,6, ilość przypadków zgwałceń potwierdzonych dowodami we wszczętych w roku 2008 postępowaniach należy ocenić jako relatywnie niską. Największą ilość zgwałceń zarejestrowano w powiecie zielonogórskim – 9 oraz nowosolskim – 7.

Zjawisko przestępczości tego rodzaju w świetle dostępnych danych statystycznych nie stanowi w okręgu zielonogórskim problemu o szczególnym znaczeniu. Jednak z uwagi na wyniki anonimowych badań ankietowych, aktualne ciągle pozostaje pytanie o wielkość tzw. ciemnej liczby tych przestępstw, a więc czynów obiektywnie zaistniałych, lecz nigdy nie ujawnionych, a niekiedy też błędnie ocenionych, jako zdarzenia nie mające znamion czynu przestępczego.

Osobny problem stanowi ocena ładunku społecznej szkodliwości zawarta w zgwałceniach i innych przestępstwach przeciwko wolności seksualnej. Negatywne następstwa nadużyć w tej sferze coraz bardziej podkreślane są nie tylko w publicystyce, ale także literaturze specjalistycznej – psychologicznej i psychiatrycznej. Brak wyodrębnionej statystyki dotyczącej chociażby tzw. czynów lubieżnych dokonywanych na szkodę dzieci pozwala jedynie na ogólną sygnalizację wzrostu ilości ujawnianych przypadków.

2c. Rozboje i wymuszenia rozbójnicze

Statystyczny obraz tej groźnej przestępczości za ostatnie 8 lat przedstawia tabela poniżej.

Powiat	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
krośnieński	47	40	40	53	73	31	37	24	28
nowosolski	77	36	33	52	51	47	40	43	24
wschowski*		54	20	15	24	21	19	23	13
świebodziński	45	52	31	38	24	31	19	12	20
zielonogórski	410	220	202	191	206	170	135	178	162
żagański	90	46	41	47	49	47	12	26	22
żarski	101	91	82	65	52	56	59	89	74
Razem	770	539	449	461	479	403	321	395	343

W relacji do roku 2000, spadek przestępczości rabunkowej w całym okręgu w ciągu ostatnich 9 lat o ponad 50 % należy ocenić szczególnie pozytywnie. Przy średniej wielkości rocznej w tym okresie, która wyniosła 462, ilość **343** stwierdzonych zdarzeń tej kategorii nie wydaje się szczególnie groźna. Uwagę zwraca jednak ich spadek w porównaniu do roku 2007 o ponad 50 przypadków.

W roku 2008 największe zagrożenie rozbojami utrzymywało się w Zielonej Górze i w Żarach. W tych powiatach odnotowany został też spadek statystyczny tej kategorii przestępstw.

Poziom kształtowania się **zagrożenia napadami rabunkowymi z bronią** lub innym niebezpiecznym narzędziem ilustruje tabela na stronie następniej:

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Ilość	130	b. d.	62	59	53	46	42	35	33

Omawiając ten problem należy po raz kolejny przypomnieć, że zjawisko napadów rabunkowych z użyciem broni do rangi problemu o znaczeniu zasadniczym urosło pod koniec XX w. W roku 2001 w prokuraturach okręgu zielonogórskiego zostało potraktowane priorytetowo w pracy śledczej oraz praktyce aresztowej i oskarżycielskiej. Było to konieczne tym bardziej, że szereg rozbojów popełnionych zwłaszcza w południowej części okręgu miało bardzo spektakularny przebieg i wysoki stopień zorganizowania.

Podobne zasady postępowania obowiązywały w latach 2002 - 2008.

2d. Włamania

Statystyczny obraz włamań w ostatnich 5 latach ilustruje tabela:

Powiat	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
krośnieński	557	548	418	534	305	275	176	190	167
nowosolski	1.365	758	718	547	484	453	459	360	322
wschowski		366	342	282	187	182	123	168	140
świebodziński	527	432	361	251	326	220	198	183	223
zielonogórski	3.155	2.883	2.204	2.528	1.950	1.129	1.258	932	778
żagański	730	542	547	448	368	305	275	198	269
żarski	965	921	882	747	609	511	509	513	346
Razem:	8.029	6.450	5.472	5.373	4.229	3.075	2.998	2.544	2.245

Włamania są chyba jedyną kategorią przestępstw kryminalnych, której poziom mierzony ilością zdarzeń od 9 lat systematycznie i bez żadnych zakłóceń maleje w skali okręgu, jak i – poza nielicznymi wyjątkami - w poszczególnych powiatach.

Przyjmując za punkt odniesienia, ważny dla analiz przestępczości, rok 2000, dynamika spadku tego uciążliwego i masowo niemal wówczas popełnianego przestępstwa została zredukowana w skali okręgu w roku 2008 do poziomu **27,9 %**. Oznacza to spadek do poziomu mniejszego niż 1/3 stanu wyjściowego.

Powszechność włamań powoduje, że słusznie zalicza się je do przestępstw bardziej uciążliwych niż niebezpiecznych. Mając jednakże na uwadze dokuczliwość szkód, jakie powodują, ich zwalczaniu należy poświęcać ciągle dużą uwagę w aspektach profilaktycznych, wykrywczych i represyjnych.

2e. Kradzieże samochodów i kradzieże samochodów z włamaniem

W roku 2008r. w okręgu zielonogórskim stwierdzono 336 kradzieży samochodów. Było ich o 50 więcej niż w roku 2007.

Przestępstwa te powodują znaczne szkody materialne, generują inne rodzaje czynów karalnych, a dodatkowo cechuje je duża spektakularność. Oceniając skalę tego problemu należy mieć na uwadze, że przestępstwa tego rodzaju w ostatnich latach XX w. na obszarze okręgu zielonogórskiego wykazywały szczególnie niebezpieczną tendencję wzrostową. W roku 1999 było ich 1.310, o blisko 20 % więcej niż w roku 1998. Podobna prawidłowość obserwowana była zresztą w 1999 r. w całym kraju.

Jednak już w roku 2000 w powiatach okręgu zielonogórskiego stwierdzono 1.148 kradzieży samochodów. Oznaczało to spadek tych przestępstw o ok. 13 % w stosunku do roku 1999. W tym kontekście, odnotowanie w roku 2001 kolejnego spadku ilości skradzionych samochodów zasługiwało na podkreślenie. Kradzieży tych stwierdzono bowiem „zaledwie” 861, a więc o 287 mniej niż w roku 2000 [spadek o 25 %]. Ta niezwykle korzystna spadkowa tendencja utrzymała się także w roku 2002. W powiatach południowych województwa lubuskiego stwierdzono bowiem 719 kradzieży samochodów. Było to 83,5 % wielkości z roku poprzedniego. W stosunku do roku 1999 spadek wyniósł natomiast o 591 stwierdzonych kradzieży [45,2 %]. W roku 2003 sytuacja uległa dalszej poprawie, albowiem stwierdzono wówczas dokonanie w całym okręgu „tylko” 532 kradzieży samochodów. Zachwianie oczekiwanego trendu dalszej redukcji kradzieży samochodów nastąpiło niestety w roku 2004. W okresie tym dokonano ich bowiem 594. Oznaczało to wzrost o blisko 12% w porównaniu do roku 2003. Jednak już w roku 2005 udało się powrócić do poziomu zagrożenia zbliżonego do uzyskanego w roku 2003. Rok 2006 z ilością 399 i rok 2007 z ilością 286 kradzieży pojazdów w tę dobrą tendencję wpisują się znakomicie. Kolejny, 2008r. niestety już jej nie potwierdza.

Dynamikę kradzieży samochodów łatwiej prześledzić na tabeli:

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Kradzieże pojazdów	1.148	861	719	532	594	533	399	286	336

Nietrudno policzyć, że wskaźnik kradzieży pojazdów samochodowych stwierdzonych na koniec 2007 r. stanowił 21,8% kradzieży samochodów dokonanych w roku 1999, a analogiczny dla roku 2008 - 25,6%. Nie można też tracić z pola widzenia faktu systematycznego wzrostu na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia ilości pojazdów rejestrowanych.

Szczegółowy obraz statystyki kradzieży samochodów w poszczególnych powiatach za okres ostatnich 6 lat ilustruje tabela.

Powiat	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Krosno Odrz.	56	61	31	20	22	18
Nowa Sól	46	47	48	35	17	24
Wschowa	15	36	31	22	25	13
Świebodzin	45	52	48	28	22	25
Zielona Góra	266	285	295	223	151	187
Żagań	36	34	36	31	20	28
Żary	68	79	44	40	29	41
Razem	532	594	533	399	286	336

Opisana sytuacja potwierdza tezę o celowości permanentnego monitorowania problemu szeroko rozumianej przestępczości samochodowej, w tym zwłaszcza kradzieży pojazdów, także pozorowanych, ich zbywania, rejestracji itd. Ważne jest zwłaszcza współdziałanie wszystkich instytucji i urzędów zajmujących się nadzorem nad obrotem pojazdami.

2f. Inne poważniejsze kategorie przestępczości kryminalnej.

Omówione wcześniej kategorie przestępstw nie wyczerpują oczywiście całego katalogu zdarzeń istotnych dla oceny stanu przestępczości kryminalnej.

Na ocenę tę nie może pozostać bez wpływu fakt popełnienia w roku 2008 w okręgu zielonogórskim innych groźnych występów, których ilość wraz z zestawieniem z lat poprzednich przedstawia tabela poniżej:

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Uszczerbki na zdrowiu	331	324	303	279	284	290	330	314	339
Bójki i pobicia	227	295	253	262	257	259	217	285	254
Narkotykowe	343	976	1.415	1.311	1.669	1.504	1.632	1.729	1.374
Oszustwa kryminalne	649	438	503	522	495	491	403	422	531
Falszerstwa kryminalne	1.112	880	883	928	840	894	922	1.081	948
Kradzieże pospolite	b.d.	5.281	4.995	5.016	5.117	4.955	4.759	3.804	3.671
Przestępstwa drogowe [nietrzeźwość kierującego]*	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	4.346 [4.089]	4.450 [4.197]

*Podkategoria nietrzeźwość kierującego wliczona jest do ilości przestępstw drogowych i nie należy dodawać jej do ogółu przestępstw stwierdzonych jako odrębnej kategorii

Analiza dynamiki wskazanych w tej grupie przestępstw kryminalnych pozwala na wyróżnienie tych, które od lat cechują się względną stabilnością nasilenia, tych, które wykazują niebezpieczną tendencję wzrostową i tych, których nasilenie od wielu już lat zmniejsza się.

Do pierwszej względnie stabilnej grupy zaliczyć należy niewątpliwie ciężkie uszczerbki na zdrowiu [d. ciężkie uszkodzenia ciała] oraz bójki i pobicia. Średnia wieloletnia [od 2000 do 2008 r.] stwierdzonych ciężkich uszczerbków na zdrowiu w okręgu wynosi 310 zdarzeń. Na tym tle **339** przypadków w roku 2008 nie wywołuje szczególnego zaniepokojenia, jakkolwiek samo zjawisko nie może być uznane za marginalne. Podobnie **254** bójki i pobicia przy średniej wieloletniej wynoszącej 256 nie stanowią problemu. Pozytywnym i zasługującym na podkreślenie zjawiskiem jest z całą pewnością kolejny, już piąty z rzędu, spadek ilości stwierdzonych pospolitych kradzieży mienia ruchomego. W 2008r. kradzieży tego rodzaju było o 133 przypadki mniej w porównaniu do roku poprzedniego.

W analizie przestępczości za rok 2007 za niepokojący uznano wysoki poziom przestępczości narkotykowej. Przy średniej wieloletniej 1.332 stwierdzono w 2007 r. bowiem 1.729 występów tej kategorii. Statystyczny obraz przestępczości narkotykowej w roku 2008 uległ zdecydowanej zmianie na korzyść. Stwierdzono

popęnienie **1.374** występów "narkotykowych", czyli aż o 335 mniej niż przed rokiem. Poziom ten zbliżony jest do podanej wcześniej średniej wieloletniej. Jakkolwiek jest on jeszcze bardzo wysoki przełamanie widocznej od kilku lat tendencji wzrostowej uznać należy za niezwykle ważne. To dobry znak. Nie zwalnia jednak z dalszego przyglądania się zjawisku narkomanii. Jest to konieczne tym bardziej, że inne źródła potwierdzają, że w skali całego kraju najbardziej dotknięty tą plagą jest właśnie okręg zielonogórski.

Pierwszorzędnym zadaniem organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości jest – jak to podkreślano w poprzednich „informacjach” - wykrywanie, pociąganie do odpowiedzialności i represjonowanie producentów i handlarzy narkotyków.

W minionym roku, podobnie zresztą jak i w latach poprzednich, ujawniono i zlikwidowano kilka grup przestępczych, zajmujących się zorganizowanym przemytem i rozprowadzaniem narkotyków. Zwykle jednak na ich miejsce powstawały nowe. Grupy te ukierunkowane były przede wszystkim na penetrowanie środowisk młodzieżowych w szkołach, dyskotekach i innych miejscach uczęszczanych przez młodzież, gdzie popyt na narkotyki wydaje się ciągle rosnąć.

W roku minionym odnotowano nieznaczny wzrost przestępczości narkotykowej jedynie w Żaganiu i Krośnie Odrzańskim. Największy spadek nastąpił natomiast w Nowej Soli [dyn. 52,1], Żarach [72,4] i Zielonej Górze [86,,2].

Waga problemu i skala zagrożenia uzasadniają dokładniejsze przedstawienie statystyki przestępczości narkotykowej w układzie terytorialnym w ostatnich 6 latach:

Powiat	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Krosno Odrz.	53	45	66	112	51	59
Nowa Sól	205	248	305	269	313	163
Wschowa	18	125	85	141	117	91
Świebodzin	61	85	104	121	85	74
Zielona Góra	559	807	551	626	665	573
Żagań	119	118	119	139	150	162
Żary	296	241	274	224	348	252
Razem	1.311	1.669	1.504	1.632	1.729	1.374

Za charakterystyczne dla współczesnej przestępczości kryminalnej, niekiedy dokonywanej na bazie prowadzonej działalności gospodarczej, można uznać przykłady następujących postępowań przygotowawczych prowadzonych w prokuraturach zielonogórskich w 2008 roku:

V Ds. 68/08/S Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze: Wydział V Śledczy skierował do Sądu Okręgowego w Zielonej Górze akt oskarżenia przeciwko obywatelowi Włoch Massimiliano P., który w latach 2005-2006 wielokrotnie dopuścił się paserstwa, a następnie nielegalnego wywozu z Polski zabytkowych dzieł sztuki sakralnej pochodzących z włamań do kościołów na terenie Ziemi Lubuskiej, Pomorza, Dolnego Śląska i Wielkopolski. Kradzieży dokonywały osoby występujące w składzie zorganizowanej grupy przestępczej o charakterze międzynarodowym. Głównym sprawcą był Piotr N., który w latach 80-tych „zasłynął” z grabieży unikalnych dóbr kultury narodowej w katedrze w Gnieźnie. Wymieniony w nacechowany przestępczym profesjonalizmem sposób planował kradzieże, przeprowadzał kamuflowane rozpoznanie terenowe, a następnie dokonywał włamań. Do wykrycia sprawców oraz udowodnienia im winy w znaczącym stopniu przyczyniły się środki i metody techniki operacyjnej. W sprawie prowadzono współpracę z prokuraturą niemiecką dzięki czemu zdołano odzyskać i sprowadzić do kraju znaczną część spośród wywiezionych przez Massimiliano P. zabytków, a w tym kilkusetletnie rzeźby o nie dających się przecenić walorach artystycznych i duchowych, których wartość materialna została jednocześnie oszacowana na kwotę znacznie przekraczającą milion złotych. W drodze wystąpień prokuratorskich zainicjowano kontrole stanu zabezpieczeń kościołów przed zniszczeniem lub kradzieżą pozostających tam dzieł sztuki, a uwzględniając wyniki tych działań, po przeprowadzeniu ekspertyz z udziałem historyków sztuki, odzyskane zabytki powracają na należne im miejsca w świątyniach.

V Ds. 6/08/S Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze, która nadzorowała śledztwo, powierzone w całości do prowadzenia Wydziałowi Kryminalnemu Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wielkopolskim, przeciwko Marcinowi M. zakończone skierowaniem w dniu 4 listopada 2008 roku aktu oskarżenia do Sądu Okręgowego w Zielonej Górze o zbrodnie popełnione 11 stycznia 2008 r. w budynku plebanii w Ciosańcu gm. Sława oraz 12 stycznia 2008 roku w pobliskich Serbach. Sprawca zadał kobiecie pomagającej księdzu w prowadzeniu gospodarstwa domowego, sześć uderzeń w głowę narzędziem tępokrawędzistym – obuchem siekiery, czym spowodował u pokrzywdzonej rozległy uraz czaszkowo mózgowy, a w jego następstwie zgon. Marcin M. ukraść, po uprzednim przeszukaniu budynku plebanii, radiomagnetofon wartości 319 zł, cyfrowy aparat fotograficzny wartości około 1.000 zł, a nadto portfelik z tworzywa skóropodobnego w kolorze czarnym wartości około 5 zł, pieniądze w bilonie – około 30 euro i 10 funtów, torbę podróżną na kółkach w kolorze czarnym wartości około 250 zł, latarkę halogenową w kolorze czarnym na baterie R 20 wartości około 5 zł oraz odzież w postaci kurtki i swetra. W Serbach sprawca zadał księdzu w głowę oraz po całym ciele kilkanaście uderzeń z bardzo dużą siłą drewnianym świecznikiem, czym spowodował u niego m.in. obrażenia czaszkowo – mózgowie, które doprowadziły do zgonu, a następnie wszedł do budynku plebanii, gdzie okrutnie pozbawił życia gospodynię, a następnie zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze o łącznej wartości co najmniej 50.000 zł oraz pojazd marki „Volkswagen Polo”. Po dokonaniu tych zbrodni, Marcin M. ukrywał się do 25 stycznia 2008 r., kiedy został zatrzymany w Wolfsburgu na terenie Republiki Federalnej Niemiec, a następnie - 12 marca 2008 roku przekazany stronie polskiej w wykonaniu europejskiego nakazu aresztowania.

3Ds. 374/08 Prokuratora Rejonowego w Żarach. Prokuratura żarska prowadziła śledztwo dotyczące usiłowania zabójstwa ze szczególnym okrucieństwem 2 kobiet przez konkubina jednej z nich w dniu 22 września 2008 r w Żarach. W toku śledztwa ustalono, że w czasie awantury w mieszkaniu mężczyzna zaatakował obie młode kobiety nożem zadając im ciosy w różne części ciała. Obie kobiety w ciężkim stanie zostały przewiezione do Szpitala Wojewódzkiego w Zielonej Górze. W wyniku zdarzenia jedna z kobiet doznała obrażeń w postaci ran kłutych klatki piersiowej. W Szpitalu usunięto jej nerkę oraz przeprowadzono cięcie cesarskie wydobywając martwego noworodka. Przyczyną zgonu noworodka była całkowita bezpowietrzność płuc spowodowana ciężkim stanem matki. Druga kobieta doznała ran kłutych szyi, twarzy, klatki piersiowej i pleców. Sprawca przestępstwa powiesił się na pętli utworzonej z koszulki na drzewie w Żarach na działce budowlanej. Zwłoki ujawniono dnia 23 września 2008 roku. Przeprowadzona sekcja zwłok sprawcy wykazała, że przyczyną zgonu było powieszenie samobójcze. Badania próbki krwi denata pobranej podczas sekcji wykazało obecność 1,05 promila alkoholu. Śledztwo umorzono z powodu śmierci sprawcy.

3Ds.94/08/s Prokuratury Rejonowej w Świebodzinie, która prowadziła śledztwo: w sprawie dokonanego za szczególnym okrucieństwem zabójstwa 2,5 letniej dziewczynki w dniu 27 marca 2008r w Przewozie gm. Bojadła. W dniu zdarzenia sprawcy zabójstwa - matka dziecka Magdalena W. i jej znajomy Stanisław G. spożywali alkohol. W pewnym momencie, aby uciszyć płaczące dziecko, mężczyzna kilkakrotnie uderzył je drewnianą pałką po głowie, a następnie wspólnie z matką nieprzytomne przewiózł do szamba znajdującego się na podwórzu i wrzucił ją do otworu szamba, wskutek czego nastąpił zgon przez utonięcie. Świadkiem tego zdarzenia był brat małoletniej. Podejrzani zostali tymczasowo aresztowani przez Sąd. W dniu 12 września 2008r. w sprawie tej skierowano przeciwko Stanisławowi G. i Magdalenie W. akt oskarżenia do Sądu Okręgowego w Zielonej Górze. Jednocześnie prokuratura wystąpiła do Sądu Rodzinnego i Nieletnich o pozbawienie władzy rodzicielskiej Magdaleny W. nad pozostałymi dziećmi.

1Ds. 1422/08 Prokuratora Rejonowego w Żarach: Prokuratura żarska przeprowadziła śledztwo w sprawie śmiertelnego pobicia mieszkańca Żar w dniu 10.09. 2008 r. Zdarzenie miało miejsce w mieszkaniu pokrzywdzonego, gdzie znaleziono jego zwłoki bez widocznych obrażeń w dniu 15.09. 2008 r. Dopiero przeprowadzona sekcja zwłok wykazała wewnętrzne obrażenia w postaci rozległych wieloodłamowych złamań kości czaszki, które wskazywały na udział osób trzecich. Pod ścisłym nadzorem prokuratora Policja wykonała szereg czynności procesowych, które doprowadziły do ustalenia sprawcy przestępstwa, które miało miejsce w dniu 10.09. 2008 r, a więc 5 dni przed zgonem. Sprawca został aresztowany. W dniu 23.12. 2008 r skierowano akt oskarżenia do Sądu Okręgowego.

3Ds. 153/08/spc Prokuratora Rejonowego w Nowej Soli: prowadzona przeciwko Rafałowi P. oskarżonemu o uświłowanie zgwałcenia i spowodowanie obrażeń ciała pokrzywdzonej, w warunkach powrotu do przestępstwa. Oskarżony użył przemocy wobec pokrzywdzonej, szarpiąc ją za odzież i włosy, zaciągając do przydrożnego rowu, przewracając na ziemię uświłował ją doprowadzić do obcowania płciowego, lecz zamiaru swojego nie zrealizował, z uwagi na czynny opór pokrzywdzonej i interwencję osoby trzeciej. Swoim zachowaniem oskarżony spowodował obrażenia pokrzywdzonej w postaci m.in. krwiaka okularowego oka lewego, guza okolicy potylicznej po stronie prawej, rumieni obu kolan, bolesności stawów barkowych i okolicy międzyłopatkowej. Oskarżony został zatrzymany przez świadka na miejscu zdarzenia, a następnie tymczasowo aresztowany przez Sąd Rejonowy w Nowej Soli. Sąd Rejonowy w Nowej Soli w wyroku z dnia 19 listopada 2008 r. uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i wymierzył mu karę 6 lat pozbawienia wolności.

1 Ds. 30/08 Prokuratora Rejonowego w Żaganiu prowadzona przeciwko Marianowi F. podejrzanemu o spowodowanie w dniu 4 stycznia 2008 roku w Żaganiu nieumyślnie śmierci Natalii Teler młodej kobiety, która przebywała u syna podejrzanego. Sprawca w nieustalonym dniu przed zdarzeniem zasłonił elementem wykonanym z tworzywa sztucznego kratkę wentylacyjną w pomieszczeniu kuchennym, uniemożliwiając w ten sposób przepływ powietrza. W wyniku tego w pomieszczeniu kuchennym, gdzie umiejscowiona była kabina prysznicowa, doszło do wytworzenia tlenu węgla. Podczas nieobecności wszystkich domowników pokrzywdzona skorzystała z kabiny prysznicowej. Podczas kąpieli pokrzywdzona uległa truciu tlenkiem węgla, w wyniku czego zmarła. W sprawie tej w dniu 20 marca 2008 roku został skierowany został akt oskarżenia. Wyrokiem z dnia 06 maja 2008 roku Sąd Rejonowy w Żaganiu uznał Mariana F. winnym zarzucanego mu czynu i wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na okres 3 lat próby oraz grzywnę.

1 Ds. 1220/07 Prokuratora Rejonowego w Krośnie Odrzańskim: w sprawie pozbawienia życia dziecka tuż po jego urodzeniu przez matkę Magdalенę Z.. Oskarżona pracowała jako sprzątaczką na dworcu autobusowym w Krośnie Odrz., gdzie w dniu 14 listopada 2007r. w toalecie urodziła córkę, którą następnie ukryła w worku i wyniosła na zewnątrz do śmietnika. Pomimo zaangażowania w poszukiwania noworodka pracowników dworca oraz zawiadomienia pogotowia i Policji, odnalezione w śmietniku dziecko zmarło. Jak ustalono przyczyną zgonu było uduszenie. Magdalena Z. ukrywała ciężę przez cały jej przebieg, nie korzystała z pomocy lekarza, a po ujawnieniu porodu w dalszym ciągu negowała fakt urodzenia dziecka, odmawiając wskazania miejsca jego porzucenia. Po przeprowadzonej obserwacji psychiatrycznej biegli uznali, iż Magdalena Z. dopuściła się zbrodni wprawdzie w stanie ograniczonej poczytalności, jednakże jej zachowanie nie było spowodowane żadnymi wyjątkowymi okolicznościami związanymi z porodem. W dniu 30 maja 2008r. skierowano do Sądu Okręgowego w Zielonej Górze akt oskarżenia. Postępowanie sądowe jest aktualnie w toku.

Ds. 868/08/S Prokuratora Rejonowego we Wschowie, który skierował akt oskarżenia przeciwko 6 mężczyznom - mieszkańcom powiatu wschowskiego i nowosolskiego w wieku od 24 do 28 lat. Dwaj z nich zostali oskarżeni o dokonanie rozbój na osobie listonosza Urzędu Poczтового w Sławie. Wymienieni wiedząc, że pracownica poczty tego dnia doręcza świadczenia emerytalne i rentowe zaatakowali pokrzywdzoną w jednej z klatek schodowych bloku mieszkalnego w Sławie. Stosując wobec niej przemoc w postaci szarpania i popychania oraz grożąc pozbawieniem życia zabrali saszetkę z pieniędzmi w kwocie 4.645,35 zł na szkodę Urzędu Poczтового w Sławie. Skradzione pieniądze przeznaczyli na zakupy oraz narkotyki. Osobom tym zarzucono również dokonanie kradzieży sprzętu elektronicznego z jednego z Ośrodków Wypoczynkowych na terenie Sławy o wartości 20.000 zł, a także sprzedaż i posiadanie znacznych ilości środków narkotycznych. Wobec obu zastosowano środki zapobiegawcze w postaci tymczasowego aresztowania. Pozostałym czterem oskarżonym zarzucono posiadanie środków odurzających. Wobec tych osób prokurator zastosował poręczenie majątkowe i dozór Policji. Wyrok w tej sprawie jeszcze nie zapadł.

4Ds. 147/08 Prokuratora Rejonowego w Zielonej Górze, który skierował akt oskarżenia przeciwko Arnoldowi L., Dawidowi K. i Piotrowi S. oskarżając ich o to, że w dniu 13 czerwca 2008r w Zielonej Górze usiłowali wprowadzić 2 kobiety do Niemiec w celu uprawiania przez nie prostytucji za granicą, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na zatrzymanie przez funkcjonariuszy policji, a nadto Piotra S. o to, że w okresie od sierpnia 2007r do listopada 2007r w Zielonej Górze ułatwiał jednej z kobiet uprawianie prostytucji na terenie Niemiec w ten sposób, że pośredniczył w nawiązaniu kontaktu pokrzywdzonej z osobami prowadzącymi na terenie Niemiec agencję towarzyską oraz finansował jej wyjazd. Wobec podejrzanych zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

4Ds. 80/08 Prokuratora Rejonowego w Zielonej Górze, który skierował akt oskarżenia przeciwko 38 letniemu mężczyźnie oskarżając go o to, że w okresie od stycznia 2007r do 26 października 2007r w Nowym Kisielinie dopuścił się wobec swych dwóch małoletnich synów czynności seksualnych poprzez dotykanie ich narządów płciowych oraz posiadał pliki filmowe zawierające treści pornograficzne z udziałem małoletnich poniżej 15 roku życia, które prezentował małoletnim. Sąd Rejonowy w Zielonej Górze nie uwzględnił wniosku prokuratora o zastosowanie wobec podejrzanego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania w trakcie trwania postępowania przygotowawczego.

3. Przestępczość gospodarcza

Przestępczość gospodarcza w ostatnim czasie z różnych powodów urosła do rangi podstawowego niemal problemu społecznego. Jej statystyczny obraz w okręgu zielonogórskim w ostatnich dziewięciu latach przedstawia się następująco:

Powiat	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
krośnieński	285	316	159	175	220	244	326	285	334
nowosolski	244	283	163	208	307	324	521	350	352
wschowski		62	74	193	221	213	129	158	167
świebodziński	290	314	298	277	296	284	287	287	300
zielonogórski	955	1.031	1.173	1.119	1.295	1.137	1.140	849	1.163
żagański	254	279	269	218	175	182	279	227	207
żarski	303	297	601	340	328	342	375	562	827
Razem	2.331	2.582	2.737	2.530	2.842	2.726	3.057	2.718	3.350

W omówieniach analiz statystycznych przestępczości gospodarczej często i zapewne nie bez racji podkreśla się, że podawane wielkości są w dużym stopniu zależne od aktywności organów kontroli finansowej czy Policji. Dlatego za najstosowniejsze uznano odniesienie się do średniej wieloletniej, która wyliczona dla okręgu zielonogórskiego za okres 2000-2008 wyniosła 2.763 stwierdzonych przestępstw o charakterze gospodarczym. Na tym tle ich ilość wykazana za rok 2008 r. – **3.350** potwierdza nie tylko zdecydowany wzrost stwierdzonej przestępczości gospodarczej w relacji do roku 2007, ale także w relacji do średniej wieloletniej. Zarówno ilość jak i struktura przestępczości gospodarczej nie odbiegała od obrazu opisywanego w latach poprzednich. Nowych szczególnych zjawisk nie sygnalizowali także prokuratorzy rejonowi.

Nie inaczej kształtowała się w 2008r. dynamika przestępczości gospodarczej w poszczególnych powiatach. Szczególnie wysoki jej wzrost odnotowano w powiecie żarskim, gdzie stwierdzono 627 przestępstw. Przed rokiem wykazano ich 562, a 2 lata wcześniej 375 co oznacza prawie 50% wzrost w każdym kolejnym roku. Ponad 37% wzrostu odnotowano także w powiecie zielonogórskim. W pozostałych jednostkach wykazano poziom podobny, jak rok wcześniej [Nowa Sól], niewielki wzrost lub nawet niewielką tendencję spadkową.

Jako przykłady najbardziej charakterystycznych postępowań przygotowawczych o przestępstwa gospodarcze można wskazać śledztwa:

1Ds. 313/08 Prokuratora Rejonowego w Żarach: Prokuratura żarska przeprowadziła śledztwo dotyczące wyłudzenia towarów wartości łącznej około 120.000 zł ze sklepów w oparciu o podrobione zaświadczenia o zatrudnieniu. W toku śledztwa ustalono, że sprawcy w okresie od lutego 2007 roku do lutego 2008 roku działając w Żarach, Lubsku, Gubinie, Żaganiu i Zielonej Górze w różnych konfiguracjach osobowych po znalezieniu chętnych do wzięcia na siebie towaru na kredyt – głównie bezrobotnych i bezdomnych - udawali się z tymi osobami do sklepów, gdzie osoby te po podaniu fałszywych danych dotyczących zatrudnienia pobierały ze sklepów towar RTV i AGD, który następnie za drobną opłatą przekazywały oskarżonym, a ci sprzedawali towar nieustalonym osobom. Ponadto ustalono, że sprawcy ci współpracowali z kierownikiem jednego ze sklepów. Czterech głównych sprawców zostało tymczasowo aresztowanych. Pracochłonne śledztwo trwało 7 miesięcy i w dniu 29 września 2008 roku skierowano akt oskarżenia do Sądu przeciwko 8 osobom, który obejmował łącznie 85 zarzutów. W stosunku do osób, które dokonywały zakupu towarów, skierowano kilkadziesiąt odrębnych aktów oskarżenia.

4Ds. 305/07 Prokuratora Rejonowego w Zielonej Górze. Prokurator Rejonowy w Zielonej Górze skierował akt oskarżenia przeciwko Jolancie J. Czesławowi K., Jackowi G. Andrzejowi L. Robertowi Z. Aleksandrowi Z. Oskarżeni ci, działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w postaci kredytów gotówkowych przedstawiali w instytucjach finansowych i bankach stwierdzające nieprawdę zaświadczenia

o zatrudnieniu i dochodach wprowadzając w błąd pracowników banków co do posiadanych możliwości finansowych i zamiaru wywiązania się z warunków umowy doprowadzili Bank PEKAO SA, Polbank RFG Eurobank Ergasias SA, BZWBK SA, GE Capital Bank, AIG Bank do niekorzystnego rozporządzenia kredytami. Wobec podejrzanych zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

2 Ds. 1329/08 Prokuratora Rejonowego w Żaganiu prowadzona przeciwko Janowi S. b. dyrektorowi Zespołu Szkół w Wiechlicach podejrzanemu o wyłudzenie w okresie od 1 stycznia 2004 do 31 sierpnia 2007 roku dotacji oświatowej w kwocie 344.462,22 zł na działalność Niepublicznego Gimnazjum w Wiechlicach i na działalność Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Wiechlicach w kwocie 26.636,13 zł, otrzymywanych w miesięcznych rozliczeniach poprzez nie powiadomienie udzielającego dotację o powstaniu sytuacji mogącej mieć wpływ na wstrzymanie albo ograniczenie wysokości i poświadczenie nieprawdy poprzez zawyżenie liczby uczniów faktycznie uczęszczających do w/w szkoły. W sprawie tej zajęto mienie ruchome podejrzanego o łącznej wartości szacunkowej 37.000,00 zł. W dniu 31 października 2008 roku skierowano do Sądu Okręgowego w Zielonej Górze akt oskarżenia. Sprawa nie została jeszcze rozpoznana przez Sąd.

2 Ds 836/07/S Prokuratora Rejonowego w Krośnie Odrzańskim. Przedmiotem postępowania był udział czterech oskarżonych: Jerzego S., Dariusza O., Edwarda D. i Julii B. w zorganizowanej grupie przestępczej trudniącej się w okresie od marca do grudnia 2007 wyłudzeniem kredytów na zakup sprzętu RTV i AGD na szkodę różnych banków na łączną kwotę ok. 90 000 zł. Działanie sprawców polegało na werbowaniu kredytobiorców, głównie spośród ludzi o niskim statusie majątkowym i społecznym, którzy za niewielką gratyfikację finansową podpisywali umowy kredytowe. W ten sposób zwerbowano około 100 osób. W oświadczeniach o zatrudnieniu współdziałający z nimi kierownik sklepu Edward D. podawał nieprawdziwe dane odnośnie zatrudnienia kredytobiorców. Sprzęt był następnie sprzedawany za pośrednictwem aukcji internetowych przez Julię B..W toku postępowania na mieniu podejrzanych dokonano zabezpieczenia majątkowego na łączną kwotę 40.000 zł tytułem naprawienia szkody. W dniu 14.01.2009 przed Sądem Okręgowym w Zielonej Górze zapadł wyrok skazujący kierownika grupy na karę 4 lat pozbawienia wolności. Pozostałym oskarżonym wymierzono kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania.

Ds. 606/08 - Prokuratora Rejonowego we Wschowie, który skierował akt oskarżenia przeciwko 6 osobom w wieku od 26 do 37 lat - mieszkańcom Wschowy i okolic. Wymienionym zarzucono wyłudzenia oraz usiłowania wyłudzeń kredytów konsumpcyjnych na szkodę Raiffeisen Bank Polska SA. Osoby te posługiwały się nierzetelnymi i stwierdzającymi nieprawdę oświadczeniami o zatrudnieniu i osiągniętych dochodach w jednej z firm powiatu wschowskiego. Ustalono, że w ten proceder zamieszany był przedstawiciel pokrzywdzonego banku oraz syn właścicieli firmy, na którą zostały wystawione te zaświadczenia. W ten sposób oskarżeni wyłudzili ponad 6.000 zł oraz usiłowali wyłudzić około 40.000 zł. Wyrok w tej sprawie jeszcze nie zapadł.

1Ds. 1054/08/sp Prokuratora Rejonowego w Nowej Soli przeciwko Czesławowi S., któremu zarzucono, że działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, składając nierzetelne i stwierdzające nieprawdę pisemne oświadczenie o zatrudnieniu i dochodach, wprowadził w błąd pracownika firmy „Sferis” w Nowej Soli co do zamiaru wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania i zawarł umowę kredytową na zakup w systemie sprzedaży ratalnej laptopa m-ki Toshiba, doprowadzając w ten sposób AIB Bank Polska SA do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną sumę 4710 zł 05 gr. Podejrzany przyznał się do zarzutu, złożył wyjaśnienia, w których podał, że zakupiony laptop sprzedał nieustalonym osobom zaraz po jego wydaniu w sklepie.

2Ds. 1417/08 Prokuratora Rejonowego w Zielonej Górze, który skierował akt oskarżenia przeciwko 37 letniemu mężczyźnie oskarżając go to, że w czerwcu 2007r nieumyślnie wprowadził do obrotu paliwo ciekłe w postaci oleju napędowego, nie spełniającego wymagań jakościowych określonych w Ustawie o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

W minionym roku prowadzono też w prokuraturach zielonogórskich szereg innych spraw, które trudno jest jednoznacznie zakwalifikować w jednej z wcześniej wymienionych kategorii, a które ilustrują tendencje charakterystyczne dla obrazu współczesnej przestępczości. Jednocześnie sprawy te wzbudzały znacznie zainteresowanie mediów, a za nimi opinii publicznej.

VI Ds. 19/07 Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze. W dniu 14 lutego 2008 r. prokurator Wydziału VI do Spraw Przestępczości Gospodarczej skierował akt oskarżenia przeciwko Władysławowi Z. – właścicielowi agencji towarzyskiej VIP oraz innym 8 osobom (ochroniarze, barmanki), oskarżonym o handel kobietami, najczęściej narodowości Ukraińskiej oraz o czerpanie korzyści z cudzego nierządu. Ustalono, że w agencji funkcjonował wprowadzony przez głównego z oskarżonych system kar np. za posiadanie przy sobie telefonu komórkowego, palenie papierosów, nieporządek w pokoju, polegający na potrącaniu z zarobków zatrudnionych w agencji kobiet różnych kwot pieniężnych. Prokuratura przedstawiła sprawcom łącznie 24 zarzuty. W toku śledztwa jak również w toku postępowania sądowego wobec 3 osób był stosowany areszt tymczasowy. Zabezpieczono majątek oskarżonych na poczet grożących im kar oraz przypadków korzyści majątkowych na kwotę ok. 200.000 zł. Postępowanie sądowe co do 5 osób zakończyło się prawomocnymi wyrokami skazującymi. Wobec jednej z oskarżonych sąd orzekł przypadek korzyści uzyskanej z przestępstwa w kwocie 69.000 zł. Co do pozostałych oskarżonych postępowanie sądowe trwa.

1 Ds 1156/08 Prokuratora Rejonowego w Krośnie Odrzańskim. Na podstawie materiałów przekazanych przez niemieckie organy ścigania przeprowadzono postępowanie dotyczące naruszenia praw autorskich polegające na nielegalnym rozpowszechnianiu poprzez sprzedaż na aukcjach internetowych Ebay i Allegro płyt CD i DVD z muzyką, filmami i gramami komputerowymi w latach 2005-2007 przez Zbigniewa R.-S. i Annę P. W toku śledztwa zabezpieczono płyty z nielegalną muzyką i filmami w ilości 11 572 sztuk o wartości 560 841 zł. Na majątku Zbigniewa R.-S. dokonano zabezpieczenia poprzez obciążenie hipoteką przymusową 4 nieruchomości do wysokości 666 226 zł. W toku postępowania ustalono ponadto, iż Zbigniew R.-S. był już prawomocnie skazany przez sąd niemiecki za przestępstwo związane z naruszeniem praw autorskich popełnione w 2003 roku na terenie Niemiec. W dniu 28.11.2008, przeciwko Zbigniewowi R.-S. i Annie P., skierowano akt oskarżenia do Sądu Rejonowego w Krośnie Odrzańskim. Sprawa jest aktualnie w toku.

3 Ds 158/07 Prokuratora Rejonowego w Krośnie Odrzańskim. Sprawa ta dotyczyła sprzedaży na terenie Gubina w okresie od 2004 do września 2007 znacznej ilości narkotyków, w tym między innymi osobom małoletnim. W sprawie tej zastosowano techniki operacyjne, dzięki którym zatrzymano we wrześniu 2007 braci Pawła Ś. i Krzysztofa Ś., którzy z popełniania powyższych przestępstw uczynili sobie stałe źródło dochodu, uzyskując korzyść w kwocie ponad 80 000 zł. Na mieniu podejrzanych dokonano zabezpieczenia majątkowego w łącznej kwocie 17 500 zł. W dniu 07 marca 2008 prokurator skierował akt oskarżenia, a w dniu 27 listopada 2008 zapadł w Zielonej Górze w Sądzie Okręgowym wyrok skazujący Pawła Ś. i Krzysztofa Ś. za sprzedaż narkotyków w postaci 1,5 kg marihuany i haszyszu, 3 kg amfetaminy oraz 75 tabletek ekstazy na łączne kary po 4 lata pozbawienia wolności z orzeczeniem przypadku korzyści majątkowych uzyskanych z przestępstw w kwocie po 40 176 zł od każdego z oskarżonych.

Obecnie pojawiła się nowa kategoria poważnych przestępstw polegających na transgranicznym przemieszczaniu odpadów oraz ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego. W roku 2008 łącznie zarejestrowano w żarskiej Prokuraturze 11 spraw tego rodzaju. Zakończono aktami oskarżenia 5 spraw, a pozostałe są nadal prowadzone.

Akty oskarżenia skierowano przeciwko: obywatelowi polskiemu, który zlecił przywiezienie do Polski z Niemiec odpadów w postaci około 20 ton poduszek i kołder wypełnionych używanym pierzem w dniu 8 grudnia 2007 r, obywatelowi polskiemu, który zlecił przywiezienie do Polski z Niemiec 40 ton mączki zwierzęco- kostnej w dniu 29 kwietnia.2008 r, dwóm obywatelom Polski i Niemiec, którzy zlecieli przywiezienie do Polski z Niemiec odpadów w postaci paliwa alternatywnego w ilości około 70 ton w styczniu 2008 r, obywatelowi Niemiec, który wywoził 9 ton zużytych akumulatorów z Polski do Niemiec w dniu 8 grudnia 2007 r, obywatelowi polskiemu, który zlecił przywiezienie do Polski z Holandii odpadów w postaci około 20 ton pociętych kawałków opon w dniu 29 września 2008 roku.

Ponadto nadal toczą się postępowania dotyczące: wwozu do Polski z Anglii odpadów w postaci 13 ton folii w dniu 23 października 2008 r przez polską spółkę, wwozu do Polski z Holandii odpadów w postaci 46 ton paliwa alternatywnego w dniu 27 października 2008 r przez polską spółkę, wwozu do Polski z Anglii odpadów w postaci 39 ton odzieży używanej w dniu 16 listopada 2008 r przez polską spółkę, wwozu do Polski z Niemiec 50 ton mączki zwierzęco- kostnej w dniu 12 listopada 2008 r przez polską spółkę, wwozu do Polski z Niemiec 20 ton mączki zwierzęco - kostnej w dniu 21 kwietnia 2008 r przez polską firmę.

4. Przestępczość korupcyjna

Przekonanie o ogromnej skali tego zjawiska jest powszechne i dodatkowo podsycane przez media i niektórych polityków. Nie pretendując z braku wystarczających danych do zajmowania stanowiska w tej sprawie, ograniczono się w niniejszej informacji do przedstawienia danych statystycznych stwierdzonych przypadków przestępstw korupcyjnych w okręgu zielonogórskim w latach 2003 - 2008:

Powiat	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Krosno Odrz.	8	5	3	4	10	9
Nowa Sól	4	11	27	4	11	6
Świebodzin	9	5	12	7	17	7
Wschowa	1	2	4	6	6	8
Zielona Góra	5	38	49	45	69	18
Żagań	8	0	5	3	3	23
Żary	34	12	15	7	7	8
Razem	69	73	115	76	123	79

Mając na uwadze, że średnia wielkość stwierdzanych przypadków korupcji na obszarze okręgu zielonogórskiego za ostatnie 6 lat wynosiła 89 udowodnionych zdarzeń tego rodzaju, 79 przypadków wykazanych w roku 2008 potwierdza – pomimo znacznej amplitudy wahań – relatywnie niewielki poziom i raczej stabilną tendencję.

W okręgu zielonogórskim większość ujawnianych przypadków korupcji stanowią groźne w swojej masie, ale drobne w istocie łapówki wręczane funkcjonariuszom publicznym za zaniechanie, wbrew obowiązkowi, koniecznej czynności prawnej, np. wystawienia mandatu. Nie brakło jednak i przykładów znacznie poważniejszych zdarzeń.

VI Ds. 40/07 Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze. W dniu 29 grudnia 2008 r. Wydział VI do Spraw Przestępczości Gospodarczej skierował akt oskarżenia przeciwko Markowi B. – byłemu kierownikowi Działu Komunalnego Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Sławie, który stanął pod zarzutem popełnienia 10 przestępstw o charakterze korupcyjnym i 21 – przeciwko wiarygodności dokumentów. Marek B. będąc w zakresie swoich obowiązków służbowych odpowiedzialny za prawidłowe wykonywanie prac na cele społeczne przez osoby skazane wyrokami Sądu Rejonowego we Wschowie na karę ograniczenia wolności, w latach 2005-2006 przyjmował od nich korzyści majątkowe w postaci niskich kwot pieniężnych i alkoholi, w zamian za co potwierdzał w dokumentacji przesłanej do zespołu kuratorów, że odpracowali pod jego nadzorem całość kary. W efekcie przestępczych działań Marka B. skazani uniknęli odpracowania kary a sporządzona przez niego nierzetelna dokumentacja stanowiła podstawę zakończenia nadzoru kuratorskiego. W ujawnionych przypadkach zachodzi więc konieczność wznowienia postępowań wykonawczych, co będzie przedmiotem dalszych działań prokuratury. Przeciwko osobom wręczającym korzyści majątkowe zostały skierowane odrębne akty oskarżenia.

4Ds. 163/08 Prokuratora Rejonowego w Zielonej Górze, który skierował akt oskarżenia przeciwko Wandzie L. oskarżając ją o to, że w okresie od 13.02.2007r do lipca 2007r w Zielonej Górze pełniąc funkcję publiczną na stanowisku specjalisty referatu rejestracji pojazdów Wydziału Komunikacji Urzędu Miasta w Zielonej Górze przyjmowała korzyści majątkowe i osobiste w zamian za ujawnianie danych osobowych użytkowników pojazdów znajdujących się w systemach informatycznych OTAGO/RISS osobom nieuprawnionym. Nadto ww. telefonicznie udzielała osobom nieupoważnionym informacji o danych osobowych użytkowników pojazdów.

5. Przestępczość cudzoziemców

Rok 2008 przyniósł zahamowanie wzrostu liczby postępowań karnych, w ramach których dokonywano czynności związanych z międzynarodowym obrotem prawnym.

W tym okresie w Prokuraturze Okręgowej w Zielonej Górze zarejestrowano 570 spraw, czyli o 26 mniej niż w roku 2007.

Wielkości te przedstawia tabela:

Rok	2005	2006	2007	2008
Spraw z O/Z	432	477	596	570

Zgodnie z występującą od kilku lat tendencją dalszemu zmniejszeniu uległa liczba postępowań karnych w toku których, względem obywateli państw obcych był stosowany środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. Środek ten prokuratury rejonowe okręgu zielonogórskiego zastosowały wobec **9** cudzoziemców, podejrzanych o popełnienie przestępstw na terytorium Polski. Obywatele państw obcych byli najczęściej tymczasowo aresztowani z powodu dokonania w formie zorganizowanej poważnych przestępstw kryminalnych i skarbowych, głównie handlu narkotykami oraz przemytu ludzi i towarów.

Spośród prowadzonych przeciwko tymczasowo aresztowanym cudzoziemcom postępowań przygotowawczych na szczególną uwagę zasługują następujące:

- **I Oz 112/08/ZG** – podejrzana obywatelka niemiecka, działająca wraz z kilkoma obywatelami polskimi w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, przez około sześć miesięcy, uczestniczyła w obrocie znacznymi ilościami środka odurzającego w postaci heroiny. Sprawcy pozyskali za pomocą metod konspiracyjnych, a następnie przekazali innym osobom, celem dystrybucji i zażywania, heroinę o rynkowej wartości kilkuset tysięcy złotych.

- **I Oz 114/08/Sb** - obywatel Łotwy, będący członkiem zorganizowanej grupy przestępczej, prowadzącej działalność na terenie Polski, dopuścił się przemytu przez obszar Wspólnoty Europejskiej papierosów marki Jin Ling o wartości rynkowej 460. 800 złotych. Grupa przestępcza, w której działał podejrzany, poza przemytami, zajmowała się również nielegalną produkcją wyrobów tytoniowych oraz wprowadzaniem na obszar Polski papierosów pochodzących z nielegalnej fabryki. Transport przemyconych papierosów został ujawniony przez funkcjonariuszy CBS w samochodzie ciężarowym, którego kierowcą był podejrzany.

- **I Oz 295/08/ZG** – uprowadzenie do Niemiec dwóch obywaterek polskich przez obywateli Niemiec, w celu uprawiania przez nie prostytucji. Sprawców zatrzymano w wyniku zasadzki policyjnej na terenie Zielonej Góry.

- **I Oz 503/08/Sb** – obywatel bułgarski posiadał znaczną ilość środka odurzającego – marihuany – w ilości 4028, 60 grama. Współdziałał przy tym z innymi obywatelami polskimi. Wymieniony został zatrzymany w trakcie kontroli drogowej, prowadzonej przez funkcjonariuszy policji na trasie A 2, w wyniku pościgu za samochodem osobowym, którym się poruszał. W bagażniku pojazdu ujawniono worki foliowe z zawartością marihuany.

- **I Oz 545/08/Sb** – podejrzany obywatel Łotwy, będący kierowcą samochodu ciężarowego, przywłaszczył powierzone mu do transportu telewizory marki Samsung, w ilości 420 sztuk, o wartości 420.000 złotych. Sprawca udał się do jednego z klubów nocnych w Mostkach, a po jego opuszczeniu zawiadomił policję o kradzieży samochodu z pobliskiego parkingu. Dzięki zapisom monitoringu udało się ustalić, że pojazd znajdował się na innym parkingu, w pobliskiej miejscowości.

III. Zwalczenie przestępczości

Przestępczość nie ma jednej uniwersalnej przyczyny. O jej formach i nasileniu decydują czynniki społeczne, ekonomiczne, zdrowotne, psychologiczne, a nawet zwyczajowe. Z tego też względu skuteczne jej zwalczanie, a właściwie ograniczanie, nie zależy – jak to już wielokrotnie podkreślano w przeszłości - wyłącznie od jednego tylko czynnika.

Skutecznie ograniczać przestępczość można dopiero wówczas, gdy udaje się połączyć w jeden spójny system wysoki poziom ujawnialności przestępstw i wykrywalności ich sprawców oraz adekwatną do społecznego poczucia sprawiedliwości reakcję karną. Istotne znaczenie ma duża sprawność postępowania karnego i optymalne posługiwanie się instytucją środków zapobiegawczych ze szczególnym uwzględnieniem tymczasowego aresztowania. Liczy się także społeczna dezaprobata dla przestępstwa i jego sprawcy oraz szeroka profilaktyka potencjalnych ofiar. Istotne znaczenie ma przy tym gotowość społeczeństwa do znoszenia niektórych dolegliwości i poświęceń koniecznych do skutecznego wykrywania sprawców i dowodzenia im winy.

Uwarunkowana wysoką wykrywalnością zasada nieuchronności kary, nawet gdyby była możliwa do zrealizowania, sama przez się nie powstrzymuje od popełnienia przestępstwa. Gdy zyski oczekiwane z przestępstwa są znaczne, karę, zwłaszcza niską, opłaca się ponieść. Są środowiska społeczne, dla których karalność jest rodzajem nobilitacji. Z tego też względu motywacja przestępcy wyznaczona jest w jednakowym stopniu przez prawdopodobieństwo ukarania, jak i przez wielkość i dolegliwość realnie wymierzanej kary w analogicznych przypadkach.

Świadomość wpływu tych wszystkich czynników i ich wzajemna współzależność od siebie w procesie zwalczania patologii społecznej, jaką jest przestępczość, potrzebna jest w jednakowym stopniu ustawodawcy, kreatorom polityki społecznej, wszystkim środowiskom kształtującym opinię publiczną, jak i uczestnikom wymiaru sprawiedliwości.

1. Wykrywalność sprawców przestępstw

Statystyka wykrywalności zwykle odnosi się do tzw. wykrywalności nominalnej, a więc stosunku wykrytych sprawców przestępstw do ogółu przestępstw stwierdzonych bez względu na to, czy sprawcy ci byli znani od początku postępowania [np. wskazani w zawiadomieniu czy zatrzymani na gorącym uczynku] czy też zostali zidentyfikowani dopiero w wyniku policyjnych działań wykrywczych.

W tak rozumianej statystyce odróżnia się wykrywalność przestępstw ogółem i wykrywalność przestępstw określonego rodzaju.

W roku 2008 w sprawach prowadzonych lub nadzorowanych przez jednostki organizacyjne Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze wykryto sprawców **17.644** zbrodni i występków. Stanowiło to **76,0 %** wszystkich stwierdzonych przestępstw. Jest to najlepszy wynik od kilkadziesiątu co najmniej lat.

W roku 2007 wykryto sprawców **17. 394** zbrodni i występków. Stanowiło to **72,6 %** wszystkich stwierdzonych wówczas przestępstw. W roku 2006 w sprawach prowadzonych lub nadzorowanych przez jednostki organizacyjne Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze wykryto sprawców **17. 220** zbrodni i występków. Stanowiło to **71,3 %** wszystkich stwierdzonych przestępstw. Z kolei, w roku 2005 wykryto sprawców **17.157** zbrodni i występków. Stanowiło to **70,6 %** wszystkich wówczas stwierdzonych przestępstw. W roku 2004 wykryto wprawdzie sprawców 17.837 zbrodni i występków, stanowiło to jednak 68,2% wszystkich stwierdzonych wówczas. Rok wcześniej, a więc w 2003 wykryto sprawców 17.971 przestępstw, co dawało 67,0% wszystkich stwierdzonych czynów o znamionach przestępstwa.

R o k	Stwierdzone	Wykryte	wsk. wykrycia
2000	24.801	13.527	54,5 %.
2001	27.338	17.275	62,2%.
2002	27.270	18.453	67,6%
2003	26.687	17.971	67,0%
2004	26.155	17.837	68,2%
2005	24.269	17.157	70,6 %
2006	24.135	17.220	71,3 %
2007	23.493	17.394	72,6%
2008	23.192	17.644	76,0%

W celu bardziej wyważonej oceny skuteczności działań wykrywczych organów ścigania okręgu zielonogórskiego należałoby zauważyć, że poziom ten dla Polski w ostatnich latach kształtował się następująco:

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
wsk. wyk.	47,8	53,8	54,9	55,2	56,2	58,6	62,4	64,6	65,9

Porównanie wskaźników wykrywalności w okręgu zielonogórskim z analogicznym w skali kraju, stawia jednostki organizacyjne okręgu w zdecydowanie korzystnym świetle. Poziom wykrywalności był jednak zróżnicowany zarówno w poszczególnych jednostkach organizacyjnych policji, jak i kategoriach stwierdzanych tam przestępstw.

Wskaźniki wykrywalności ogółem przestępstw stwierdzonych w poszczególnych powiatach za lata 2003 - 2008 przedstawia tabela:

Powiat	2003	2004	2005	2006	2007	2008
krośnieński	64,0%	69,8% [39,5]	74,2 % [42,9]	78,4 % [47,1]	75,4% [47,8]	79,2% [54,6]
nowosolski	71,9%	73,0% [46,7]	74,9 % [45,6]	76,3 % [44,1]	75,2 % [45,5]	76,5 % [45,8]
wschowski	71,7%	72,2% [41,0]	75,2 % [47,3]	75,0 % [47,8]	75,7 % [53,7]	77,3 % [61,6]
świebodziński	69,5%	68,5% [36,7]	73,1 % [43,0]	72,4 % [44,7]	76,4 % [53,4]	75,4 % [56,6]
zielonogórski	59,8%	61,9% [29,5]	63,9 % [31,0]	64,2 % [28,4]	68,9% [35,0]	71,4% [43,1]
żagański	76,6%	74,0% [40,8]	73,8 % [39,2]	74,3 % [36,3]	77,9 % [41,7]	75,8 % [40,6]
żarski	69,9%	68,2% [35,3]	68,8 % [37,7]	69,7 % [39,5]	74,3 % [40,8]	78,6 % [48,3]

Podane w nawiasach kwadratowych wielkości stanowią informację o tzw. skuteczności spraw w statystyce prokuratorskiej i wyrażają stosunek ilości spraw zakończonych aktem oskarżenia i wnioskiem o warunkowe umorzenie do ilości zarejestrowanych postępowań karnych. Porównanie policyjnego „wskaźnika wykrywalności” i prokuratorskiego „wskaźnika skuteczności spraw” wskazuje, że zachodzi pomiędzy nimi wyraźna zależność. Prokuratury o najwyższej skuteczności postępowań zwykle nadzorują postępowania przygotowawcze prowadzone przez jednostki policji o wysokim wskaźniku wykrywalności sprawców przestępstw i odwrotnie. Najniższy wskaźnik wykrywalności przenosi się na niski wskaźnik skuteczności postępowań w prokuraturze. Zależność ta uzasadnia potrzebę pogłębionego zainteresowania się prokuratorów efektywnością działań wykrywczych policji.

Z drugiej jednak strony niektóre jednostki policji powinny podnieść jakość gromadzonych dowodów winy wobec ustalonych sprawców przestępstw, co powinno zmniejszyć odsetek spraw umarzanych wobec braku znamion czynu zabronionego. Należy bowiem wyraźnie zaznaczyć, że odsetek spraw umarzanych na tej podstawie jest w prokuraturach okręgu zielonogórskiego bardzo niekorzystny [19,0%], a w roku 2008 uległ tylko niewielkiej poprawie w porównaniu do roku poprzedniego. Najgorzej sytuacja ta przedstawiała się w prokuraturach zielonogórskiej [23,6%] i nowosolskiej [20,2%].

2. Środki zapobiegawcze

W świetle coraz częściej wypowiedzianych opinii o nadmiernie szerokim stosowaniu w polskiej praktyce procesowej tymczasowego aresztowania, należy postawić pytanie, na ile aktualne pozostaje stanowisko kierownictwa Prokuratury Okręgowej przyjmujące, że praktyka stosowania środków zapobiegawczych jest ważnym elementem polityki kryminalnej, jako działalności bezpośrednio ukierunkowanej na ograniczanie przestępczości.

Stanowisko to wypracowane bowiem było jeszcze w latach 2000-2001, kiedy to nasilenie i struktura przestępczości były wyraźnie inne, stopień zagrożenia przestępczością poważną istotnie większy, a poglądy na temat funkcji środków zapobiegawczych mniej dogmatyczne. Zgodzić należy się z kodeksową zasadą, że celem środków zapobiegawczych jest zapewnienie właściwego toku postępowania karnego. Z drugiej strony, ograniczenie funkcji tymczasowego aresztowania tylko

i wyłącznie do celów ściśle procesowych prowadzi często do poczucia bezkarności przestępców. Tak samo praktykę taką odbiera i ocenia - coraz bardziej wrażliwa na sposób reagowania organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości na fakt przestępstwa - opinia publiczna. Dlatego konieczne staje się poszukiwanie rozwiązań godzących potrzebę zachowania niezbędnych standardów prawa z koniecznością skutecznej walki z przestępczością oraz zachowaniem społecznego poczucia bezpieczeństwa na akceptowalnym poziomie.

Wyrazić należy przekonanie, że w sprawach o przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu i wolności człowieka, a także w sprawach o poważne przestępstwa przeciwko mieniu, handel narkotykami czy dokonywanie przestępstw w zorganizowanej grupie przestępczej, stosowanie tymczasowego aresztowania powinno pozostawać regułą. Aktualne jest też zalecenie utrzymywania tymczasowego aresztowania w tego rodzaju sprawach aż do momentu wniesienia aktu oskarżenia do sądu.

Praktykę stosowania tymczasowego aresztowania w latach 1999 – 2008 ilustruje tabela poniżej:

Rok	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ilość t.a.	715	1.142	1.303	1.118	1.152	1.029	847	913	844	790
wsk. t.a.	b.d.	b.d.	8,3 %	6,3%.	9,3%.	6,9%	5,6 %	6,5 %	6,0 %	5,7 %

Malejącą niemal systematycznie od 2003 r. liczbę osób tymczasowo aresztowanych tłumaczy dostatecznie fakt regularnego spadku ilości dokonywanych w tych latach najpoważniejszych przestępstw przeciwko bezpieczeństwu ludzi i mienia. Bez ryzyka większego błędu można zakładać, że był to skutek trafnego stosowania tego środka zapobiegawczego w latach 2000 – 2002 i wyeliminowania z aktywnej działalności przestępczej znacznej ilości sprawców przestępstw groźnych oraz sprawców popełniających wielokrotnie przestępstwa szczególnie dokuczliwe. Przy okazji należy też zaznaczyć, że w minionym roku sądy odmówiły prokuratorowi zastosowania tymczasowego aresztowania aż w 130 przypadkach. Rok wcześniej takich przypadków było 101, w roku 2006 - 77, a w roku 2005 negatywnie rozpoznano 94 wnioski o zastosowanie tymczasowego aresztowania.

Mimo obowiązywania jednolitych kryteriów oceny warunków, w prokuraturach okręgu zielonogórskiego ciągle występują zbyt duże i trudne obiektywnie do usprawiedliwienia różnice pomiędzy poszczególnymi rejonami w zakresie stosowania tymczasowego aresztowania. W roku 2008 odpowiedni wskaźnik wynosił np. dla prokuratury nowosolskiej – 6,1%, żarskiej – 5,7%, ale dla prokuratury wschowskiej już tylko 3,4%.

Zakres i dynamikę stosowania innych niż tymczasowe aresztowanie środków zapobiegawczych w ostatnich czterech latach przedstawia tabela poniżej:

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Poręczenia majątkowe	220	221	207	180	194 [1,3%]*	194 [1,3%]*	211 [1,6%]*	283 [2,3%]*
Zakaz opuszczania kraju	155	685	713	165	102	119	134	104
Dozór policji	363	570	588	480	371	418	517	551
Poręczenia osobiste	0	0	1	2	0	4	0	5

* Systematyczny wzrost w ostatnich czterech latach ilości oraz wskaźnika poręczeń majątkowych ocenić należy jako zjawisko niezwykle pozytywne, stanowiące rodzaj alternatywy wobec tymczasowego aresztowania i zasługujące na utrwalenie tej tendencji w kolejnych latach.

3. Zabezpieczenie majątkowe

Ta instytucja prawa karnego procesowego służy zapewnieniu realizacji kar majątkowych albo roszczeń odszkodowawczych na rzecz pokrzywdzonego przestępstwem. Jest ważnym instrumentem polityki kryminalnej, zwłaszcza przy zwalczaniu przestępczości przeciwko mieniu.

Zaprezentowana na stronie następnej tabela stosowania tego środka przymusu potwierdza właściwe tendencje jego stosowania w praktyce prokuratur okręgu zielonogórskiego.

Rok	Ilość postanowień	Wskaźnik do oskarżonych	Wartość mienia
2000	112	b.d.	b.d
2001	181	b.d.	821.400
2002	252	b.d.	2.031.966
2003	388	b.d.	3.391.214
2004	496	3,8%	5.362.534
2005	635	5,0%	2.966.095
2006	1.163	9,7%	3.463.220
2007	1.477	12,4%	8.115 765
2008	2.006	16,8%	5.122.845

Do wypracowania relatywnie wysokiego wskaźnika zabezpieczeń mienia w największym stopniu przyczyniły się Prokuratury Rejonowe w Krośnie Odrzańskim i Żaganiu [odpowiednio: 20,5% i 20,4%], a do wzrostu wartości zabezpieczonego mienia w Krośnie Odrzańskim i Świebodzinie. Spośród jednostek szczebla rejonowego potencjalnych możliwości w tym zakresie z całą pewnością nie wykorzystwała jeszcze prokuratura zielonogórska.

IV. Działalność oskarżycielska i penitencyjna

Wyniki postępowania sądowego dostarczają również podstaw do oceny zakresu, efektów i jakości pracy prokuratora jako oskarżyciela publicznego. Zadania w tym zakresie w ostatnich latach ulegają systematycznie zwiększeniu.

Porównanie roku 2000 i lat 2004 – 2008 uprzytomnia, że zakres oskarżycielskich obowiązków prokuratorów uległ w tym czasie niemal podwojeniu. W skali poszczególnych lat sytuację na przykładzie wielkości populacji osób osadzonych obrazuje poniższa tabela:

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Osądzona	7.740	9.821	11.363	12.835	14.674	14.232	12.657	12.687	12.386

Niezależnie od wyraźnego spadku w trzech ostatnich latach, lawinowo rosnąca w latach 2000 – 2005 liczba osadzonych była efektem ustawowego zwiększenia zakresu penalizacji, poprawy efektywności ścigania i w rezultacie znacznego wzrostu ilości przygotowanych przez prokuratorów aktów oskarżenia. Przesłanki do takich wniosków wynikają z innych fragmentów niniejszej informacji. W zasadzie zasługują one na pozytywną ocenę.

Jednocześnie jednak, powstała sytuacja przysparzała prokuratorom wielu dodatkowych obowiązków związanych z wykonywaniem czynności oskarżycielskich w sądzie. Nierzadko były to 2 – 3 dni robocze każdego tygodnia. Ocena zapadających wyroków wg kryterium ich zgodności z prawem i zasadami sądowego wymiaru kary, opracowywanie apelacji i innych środków zaskarżenia stają się coraz bardziej wymagającym obszarem prokuratorskich działań.

Opinii tej nie zmienia w istotnym stopniu szerokie stosowanie instytucji wyrokowania bez rozprawy, albowiem negocjacje prowadzące do ugody także wymagają czasu, a uzgodnienie kary spełniającej kryteria stawiane przez literę prawa, interesy pokrzywdzonego oraz oczekiwania oskarżonego i społeczne cele kary nie jest łatwe do osiągnięcia.

W minionym roku na liczbę 12.386 osób osądzonych wydano 262 wyroki uniewinniające. Stanowiło to 2,1 % wszystkich osądzonych.

Dla porównania, w roku 2007 na liczbę 12.687 osób osądzonych wydano 310 wyroków uniewinniających. Stanowiło to 2,4 % wszystkich osądzonych. Z kolei, w roku 2006 sądy uniewinniły 247 osób oskarżonych, co stanowiło 2 % ogółu osądzonych.

Najkorzystniejszy w tym zakresie wskaźnik uzyskała Prokuratura Rejonowa w Żarach – 0,6 % i Prokuratura Rejonowa w Żaganiu – 1,3 %. Po raz kolejny procentowo najwięcej uniewinnień odnotował Wydział Śledczy Prokuratury Okręgowej – 9,1 % i Prokuratura Rejonowa we Świebodzinie – 3,4 %. W liczbach bezwzględnych – Prokuratura Rejonowa w Zielonej Górze – 77 osób, czyli 2,9 % osób osądzonych.

Konieczne przy tym staje się przypomnienie, że dla oceny jakości pracy prokuratora znaczenie posiada nie tyle sam odsetek uniewinnień, co powody wydawania wyroków uniewinniających. Przedłożenie sądowi kompletnego materiału dowodowego z aktu oskarżenia, w szeregu przypadkach jest bowiem jedynym właściwym sposobem zamknięcia sprawy niejednoznacznej dowodowo, w której rozstrzygnięcie o winie podjąć może tylko organ niezawisły, jakim jest Sąd.

Wśród osądzonych znajdowało się 347 osób odpowiadających z tymczasowego aresztu. Wobec 3 spośród nich zapadły nieprawomocne wyroki uniewinniające. Stanowiło to 0,9 oskarżonych odpowiadających w warunkach tymczasowego aresztowania.

Każda sprawa, w której zapadł wyrok uniewinniający była badana pod kątem zasadności oskarżenia i wniosku o zastosowanie środka zapobiegawczego w jego najsurowszej postaci.

W razie ujawnienia - zdaniem sądu – istotnych braków w materiale dowodowym sądy zwracały sprawy prokuratorom do uzupełnienia postępowania przygotowawczego. Zanotowano 35 takich zwrotów, co stanowi 0,3 % w stosunku do 10.557 spraw przesłanych do sądów z aktem oskarżenia.

W roku 2007 zanotowano 48 zwrotów, co stanowiło 0,7 % w stosunku do 10.254 spraw przesłanych z aktem oskarżenia. W roku 2006 zanotowano 68 zwrotów, co stanowiło 0,7 % w stosunku do 10.220 spraw przesłanych z aktem oskarżenia.

W okresie objętym informacją szczególnie dużo zwrotów zanotowała Prokuratura Rejonowa w Świebodzinie – 10 [0,7 %], najmniej nowosolska i wschowska – po 2 sprawy.

Dbając o zgodność wyroków sądowych z przepisami prawa oraz o niezbędną surowość orzekanych kar, zwłaszcza w stosunku do sprawców przestępstw najgroźniejszych, prokuratorzy wnieśli 852 apelacje bądź sprzeciwy. Wskaźnik tej aktywności wyniósł 6,9 % w relacji do ogółu osądzonych i 11,2 % w relacji do osądzonych po przeprowadzeniu rozprawy w całości.

Szczególne aktywność apelacyjną charakteryzowała w 2007 roku Prokuraturę Okręgową oraz Prokuraturę Rejonową we Wschowie [10,2 % i 10,8 %], Prokuraturę Rejonową w Żarach [9,1 % i 16,4 %] i Świebodzinie [9,1% i 15,6%].

W roku 2008 Sądy II instancji rozpoznały 479 apelacji prokuratorskich, uwzględniając 279, co stanowiło 58,4 %. Nadal jest to najwyższy wskaźnik skuteczności w apelacji poznańskiej [dla porównania PO Poznań 46,8 %, PO Konin 34,2 %]. Aktywność prokuratorów poszczególnych wydziałów Prokuratury Okręgowej w postępowaniu sądowym, formy i zakres ich zaangażowania oraz efekty podejmowanych działań są przedmiotem osobnych informacji.

V. Działalność z zakresu prawa cywilnego i administracyjnego

Pomimo systematycznego spadku ilości rejestrowanych postępowań przygotowawczych i zredukowania aktywności w zakresie działań pozakarnych, prokuratury okręgu zielonogórskiego osiągnęły w 2008r. dobre efekty także na tym odcinku swojej działalności. Utrzymany został wysoki wskaźnik wykorzystania ustaleń postępowań przygotowawczych do działań pozakarnych wynoszący – **11,1%**.

Statystyczny obraz zakresu działalności pozakarnej przedstawia zestawienie:

Rok	Ilość spraw zakończonych	Ilość spraw pozakarnych	Stopień wykorzystania
2005	35.300	4.514	12,8%
2006	33.960	4.191	12,3%
2007	30.955	3.676	11,9%
2008	29.101	3.230	11,1%

Zakres działalności pozakarnej w obszarze prawa administracyjnego przejawiał się w ostatnich trzech latach następująco:

Rok	2006	2007	2008
Wpływ	1.898	1.027	1.129
Zbadano spraw	1.692	1.130	1.085
Zgłoszono udział w postępowaniu	236	238	284
Wnioski o wszczęcie postępowania	532	330	388
Wniesiono sprzeciwów	372	24	16
Wniesiono skargi do WSA	12	11	11
Wniesiono kasacje do NSA	2	0	0

Z kolei, zakres działalności pozakarnej w obszarze prawa cywilnego przejawiał się w ostatnich trzech latach następująco:

Rok	2006	2007	2008
Wpływ spraw	2.134	1.943	2.131
Wniesiono pozwów	192	123	137
Wnioski o wszczęcie post. nieprocesowego	868	858	902
Sprawy z udziałem prokuratora	727	499	486
Zasądzone roszczenia	353.854	226.827	107.148
Dobrowolne wpłaty	28.421	15.580	21.500
Sygnalizacja	86	111	99

Jakkolwiek organem właściwym do prowadzenia spraw przeciwko nieletnim sprawcom przestępstw co do zasady są sądy, sprawy te pozostają także w zainteresowaniu prokuratorów. Statystyczny obraz tej działalności prokuratury w ostatnich trzech latach przedstawia tabela:

Rok	2006	2007	2008
Wpływ spraw	443	445	478
Sprawy z udziałem prokuratora	237	222	255
Apelacje	0	0	0
Zażalenia	7	1	4

Największą aktywność w wykorzystaniu spraw do działalności pozakarnej i w poszukiwaniu nowych form działania przejawiali prokuratorzy z Prokuratur Rejonowych w Krośnie Odrzańskim i Świebodzinie. Znacznie mniejsze efekty na tych odcinkach wykazały prokuratury zielonogórska i nowosolska.

Docenić należy także systematyczny od kilku lat i bardzo wysoki poziom aktywności Prokuratury Rejonowej w Żarach.

Prokuratorzy z tej jednostki skierowali do sądów najwięcej środków prawnych (210) oraz inspirowali postępowania administracyjne, zgłaszali udział w toczących się postępowaniach a także weryfikowali zapadłe rozstrzygnięcia w 243 sprawach.

VI. Inne formy działalności

1. Współdziałanie ze środkami masowego przekazu.

Podobnie jak w latach ubiegłych rzecznik prasowy przekazywał mediom informacje i dane o pracy prokuratur okręgu w zakresie działalności karnej, pozakarnej oraz organizacyjnej.

W ciągu roku odbyły się 3 konferencje prasowe, na których przedstawiono wyniki pracy prokuratur w roku 2007 i za pierwsze półrocze 2008 oraz wspólnie z prokuratorami niemieckimi omówiono współpracę międzynarodową.

Na stronie internetowej prokuratury ukazało się 696 notatek o sprawach prowadzonych w prokuraturach oraz innych zdarzeniach wzbudzających zainteresowanie społeczne. Rzecznik przekazał przedstawicielom mediów 867 informacji ustnych i pisemnych o sprawach i zdarzeniach, na zapytanie przedstawicieli mediów lub z własnej inicjatywy. Uczestniczył też w 4 programach radiowych i 3 telewizyjnych w ramach audycji przygotowanych przez te media.

Zorganizowane zostały też 2 spotkania z mediami o charakterze informacyjnym związane z prezentacją i omówieniem inwestycji polegającej na rozbudowie siedziby prokuratur w Zielonej Górze oraz prezentacją odzyskanych w toku postępowania karnego zabytków sztuki sakralnej, skradzionych w czasie włamań do kościołów na terenie 4 województw.

W 2008r. postanowieniem Sądu Okręgowego w Zielonej Górze strona internetowa Prokuratury Okręgowej wpisana została do rejestru dzienników i czasopism jako "dziennik". Powołany został redaktor naczelny oraz zespół redakcyjny.

Na koniec roku 2008 liczba rejestrowanych odwiedzin przekroczyła 2 i pół miliona, licząc od początku rejestracji odwiedzin w roku 2004 r. Informacje umieszczane na stronie publikowane są na łamach prasy ogólnopolskiej, ukazują się w serwisach informacyjnych stacji radiowych i telewizyjnych, biuletynie PAP, oraz na stronach największych serwerów internetowych takich jak Onet, Wirtualna Polska i Interia a nawet na stronach zagranicznych. Z zawartości strony korzystają nie tylko przedstawiciele mediów, ale też osoby indywidualne, interesujące się problematyką prawną w tym studenci i aplikanci, a także biegli i tłumacze.

Świadczą o tym zapisy w księdze gości oraz wnioski wynikające z monitoringu odwiedzin strony. Trafnym posunięciem było publikowanie na stronie listów gończych. Okazało się, że dzięki temu uzyskano informacje o sprawcach przebywających poza granicami kraju. W roku 2008 uruchomiono wielojęzyczną zakładkę przeznaczoną do łatwiejszego kontaktowania się w sprawach z zakresu obrotu międzynarodowego. Zmieniona została grafika strony, utworzona wersja dla niedowidzących, a także w podstawowym zakresie wersje anglojęzyczna oraz niemieckojęzyczna. Możliwość "czytania" strony urzędu prokuratorskiego przez osoby niewidome i niedowidzące jest pierwszą tego rodzaju ofertą w kraju.

Dotychczasowe zewnętrzne opinie określają naszą stronę jako jedną z najlepszych w skali kraju i ta opinia w 2008 roku została ugruntowana.

Taki sposób informowania środków przekazu o pracy prokuratur uznać należy za optymalny i zgodny z ustawowymi zadaniami prokuratury. Pełna obsługa strony i wpływającej korespondencji wymaga jednak ciągłego doskonalenia systemu wewnętrznej informacji. Konieczne jest między innymi jeszcze lepsze wykorzystanie elektronicznego systemu informacji o zdarzeniach w jednostkach organizacyjnych okręgu. Wzorowo system ten funkcjonuje obecnie jedynie w Prokuraturze Rejonowej w Krośnie Odrzańskim. Uzyskiwane dzięki niemu informacje wielokrotnie pozwoliły niemal na bieżąco przekazać opinii publicznej merytoryczne i precyzyjne komunikaty o zaistniałych zdarzeniach oraz podkreślić rolę prokuratorów w ich wyjaśnieniu.

Ilość kontaktów ze środkami przekazu w roku 2008 wynika nie tylko z uruchomienia informacji na stronie internetowej, ale także z powodu przekazywania coraz większej ilości informacji przez prokuratury rejonowe. Ich kierownictwa coraz bardziej zdają się rozumieć, że w świadomości opinii publicznej, istnieje tylko taki urząd czy zespół pracowniczy, którego członkowie nie tylko skutecznie i terminowo wykonują swoje obowiązki ustawowe, ale też chcą i potrafią o tym przekonująco informować. Uwagę zwraca tu np. aktywność oraz staranny dobór materiałów do opublikowania na stronie internetowej przez Prokuratora Rejonowego w Zielonej Górze w sprawach zakończonych wniesieniem aktu oskarżenia. Podobny poziom aktywności w tej kategorii wykazuje też Prokurator Rejonowy w Żarach. Największym potencjałem dotychczas nie wykorzystanych możliwości współpracy

z redakcją strony internetowej dysponuje Prokurator Rejonowy w Żaganiu, który z tej drogi komunikowania się z opinią publiczną korzystał dotychczas w stopniu minimalnym.

Podobnie jak w latach ubiegłych działalność informacyjna i popularyzatorska kierownictwa Prokuratury Okręgowej, rzecznika prasowego i Prokuratorów Rejonowych osiągnęła poziom w pełni zaspokajający potrzeby wszelkiego rodzaju środków masowej informacji, zarówno regionalnych jak i o szerszym zasięgu. Podkreślić należy znakomitą w większości współpracę Prokuratorów Rejonowych z mediami lokalnymi. Wzorcowym przykładem takiej współpracy jest np. prokuratura nowosolska. Miejskowe gazety nie ograniczają się do publikowania sensacyjnych wiadomości o zdarzeniach, lecz często zamieszczają informacje o charakterze ogólniejszym, refleksyjne oraz prokuratorskie oceny zjawisk patologicznych.

2. Współdziałanie z innymi organami i instytucjami

Prokurator Okręgowy bądź wyznaczony przez niego prokurator uczestniczył m.in. w:

- 1] spotkaniu roboczym z Naczelnikiem Wydz. Kryminalnego KWP Policji w Gorzowie i kier. Sekcji poświęconym problematyce długotrwałości niektórych postępowań i postępowaniu z dowodami rzeczowymi [11.01.2008]
- 2] w spotkaniu roboczym z przedstawicielami Straży Granicznej, którego przedmiotem było omówienie sposobu wdrożenia wytycznych Prokuratora Krajowego dot. zasad prowadzenia postępowań przygotowawczych o przestępstwa popełnione przez funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej [12.03.2008]
- 3] naradzie roboczej z przedstawicielem KWP, której przedmiotem były kwestie związane z przechowywaniem dowodów rzeczowych [20.02.2008]
- 4] w naradzie z elementami szkolenia zawodowego Żaganiu z przedstawicielami organów kontroli i ścigania nt. przeciwdziałania przewozowi odpadów z zagranicy i postępowania w razie takiego przewozu [28.04.2008]

- 5] w naradzie zorganizowanej przez Nadleśnictwo Przytok dotyczącej ochrony zabytków leśnych i zwalczania szkodnictwa leśnego [29.04.2008]
- 6] w odprawie Komendanta Wojewódzkiego Policji z komendantami powiatowymi i rzecznikami prasowymi [12.06.2008]
- 7] konferencji zorganizowanej przez Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Gorzowie we współpracy z Wojewodą Lubuskim i Komendantem Wojewódzkim Policji w Gorzowie w przedmiocie transgranicznego systemu bezpieczeństwa w kontekście wejścia Polski do Strefy Schengen" [27-28.08.2008]

Ponadto w terminie 22.02 - 29.02.2008 r. zorganizowano dyżury, poświęcone bezpłatnym poradom dla ofiar przestępstw.

3. Obrót prawny z zagranicą

Przez cały rok opracowano **132** wnioski o udzielenie zagranicznej pomocy prawnej, w postępowaniach karnych prowadzonych w prokuraturach okręgu zielonogórskiego, które przekazano z prośbą o realizację kompetentnym organom państw obcych, polskim placówkom dyplomatycznym i konsularnym za granicą oraz Interpolowi. Z ogólnej liczby wniosków **75** przesłano celem wykonania prokuraturom i innym właściwym urzędem Republiki Federalnej Niemiec.

Przygotowane w Prokuraturze Okręgowej w Zielonej Górze odezwy zawierały najczęściej prośby o nadesłanie dokumentów procesowych z akt postępowania karnych prowadzonych przez zagraniczne organy ścigania przeciwko obywatelom polskim, przesłuchanie świadków i podejrzanych, zwrot zabezpieczonych w ramach postępowania karnych dowodów rzeczowych oraz przesłanie informacji mających znaczenie procesowe.

Z prokuratur zagranicznych wpłynęło z prośbą o realizację **89** wniosków rekwizycyjnych, z których **52** nadesłały prokuratury niemieckie. W realizacji niektórych odezwy uczestniczyli przedstawiciele wymiaru sprawiedliwości i organów ścigania państw obcych (Niemiec i Szwecji).

Za granicę skierowano **13** wniosków o przejęcie lub wszczęcie ścigania karnego w sprawach karnych prowadzonych przez prokuratury okręgu zielonogórskiego przeciwko obywatelom innych państw. Z zagranicy przejęto celem kontynuowania **25** postępowań karnych przeciwko obywatelom polskim, z czego **20** od niemieckich organów ścigania. W **66** sprawach przekazano za granicę wnioski o udzielenie międzynarodowej pomocy prawnej w zakresie doręczenia dokumentów procesowych osobom będącym stronami, zamieszkującym lub mającym siedzibę w innym państwie. Z zagranicy wpłynęło **30** wniosków o doręczenie dokumentów procesowych, z których **17** od strony niemieckiej.

W dalszym ciągu, niezmiennie od kilku lat, jedną z najistotniejszych sfer działań podejmowanych przez Prokuraturę Okręgową w Zielonej Górze w ramach międzynarodowego obrotu prawnego stanowiły postępowania związane z wdrażaniem procedury europejskiego nakazu aresztowania oraz wykonywaniem nasyłanych przez inne Państwa Członkowskie wniosków. Liczba spraw, w których sądy i prokuratury zwróciły się do tutejszej Prokuratury Okręgowej o rozważenie możliwości wystąpienia do Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z wnioskami o wydanie nakazu w toku postępowań karnych, była zbliżona do poziomu roku ubiegłego i wynosiła **239** spraw. Dla porównania – w roku 2007 spraw takich było **241**, w roku 2006 było ich - **63**, a w roku 2005 – **26**. Procedurę związaną z realizacją ENA, nadesłanych przez państwa członkowskie Unii Europejskiej, wdrożono i przeprowadzono w **17** sprawach.

Przeprowadzono **1** postępowanie ekstradycyjne, na podstawie przepisów Europejskiej Konwencji o ekstradycji z 13 grudnia 1957 roku. Dotyczyło ono zamieszkującego w Polsce obywatela białoruskiego.

W ramach trwającej od wielu lat współpracy w roku 2008 odbywały się spotkania robocze z przedstawicielami partnerskich prokuratur w Cottbus i Görlitz. Nawiązano i zacieśniono również współpracę z Prokuraturami w Lüneburgu oraz w Celle. Ta ostatnia od kilku lat organizuje staże legitymujących się znajomością języka niemieckiego prokuratorów z prokuratur podległych Prokuraturze Apelacyjnej w Poznaniu. Także niemieckie koleżanki i koledzy są przyjmowani na stażach w Polsce. Staże te mają na celu wzajemne zapoznanie polskich i niemieckich prokuratorów ze strukturą i zasadami pracy prokuratur w obu krajach.

Przez cały poprzedni rok przedstawiciele Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze wzięli udział w 5 spotkaniach i konferencjach międzynarodowych. Głównym tematem tych spotkań i konferencji było wypracowanie wspólnych zasad zwalczania przestępstw w ruchu granicznym oraz zabezpieczania mienia i przepadku zysków pochodzących z działalności przestępczej.

4. Załatwianie skarg i przyjmowanie interesantów

W 2008 roku do prokuratur okręgu zielonogórskiego wpłynęło ogółem 31 skarg. W porównaniu z analogicznym okresem 2007 roku nastąpił znaczny spadek ilości kierowanych skarg (w poprzednim okresie zarejestrowano 51 skarg). Z 2007 roku pozostały do załatwienia 4 skargi.

Spośród 31 skarg:

- na prokuraturę wniesiono 13 skarg, co stanowi 41,9 % ogółu skarg,
- na inne podmioty złożono 18 skarg, w tym na Policję 14 skarg.

Wpływ skarg do poszczególnych jednostek przedstawiał się następująco:

I.p	Nazwa jednostki	Ilość skarg	Skargi na prokuraturę (w tym zasadne)	Skargi na inne organy (w tym policję)
1	Prokuratura Rejonowa w Krośnie Odrzańskim	2	-	2/-
2	Prokuratura Rejonowa w Nowej Soli	2	-	2/2
3	Prokuratura Rejonowa w Świebodzinie	13	5/-	8/8
4	Prokuratura Rejonowa we Wschowie	1	1/-	-
5	Prokuratura Rejonowa w Zielonej Górze	4	-	4/3
6	Prokuratura Rejonowa w Żaganiu	4	2/-	2/1
7	Prokuratura Rejonowa w Żarach	0	-	-
8	Prokuratura Okręgowa w Zielonej Górze	5	5/-	-
	Razem	31	13/-	18/14

Tematyka skarg na działalność prokuratury przedstawiała się następująco:

- przewlekłe lub biurokratyczne załatwienie sprawy (5 skarg),
- beczynność lub brak odpowiedzi na pisma (2 skargi),
- niewłaściwe zachowanie na służbie -0 skarg.

W grupie innych (6 skarg) należy przytoczyć następujące przykłady:

- nierzetelnego prowadzenia postępowania przygotowawczego oraz wydania błędnej decyzji merytorycznej(2 skargi),
- bezpodstawnego wydania postanowienia o przeszukaniu pomieszczeń mieszkalnych,
- braku doręczenia postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym,
- niezasadnego wydania wobec skarżącego Europejskiego Nakazu Aresztowania,
- odmowy wydania zabezpieczonej przez prokuratora karty SIM oraz odmowy pokrycia kosztów utrzymania telefonu.

Wszystkie rozpatrzone skargi na działalność prokuratury zostały uznane za niezasadne.

W grupie skarg na działalność innych instytucji odnotowano pojedyncze skargi na:

- decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- działalność Zakładu Usług Mieszkaniowych,
- zachowanie funkcjonariuszy Aresztu Śledczego,
- niewłaściwe parkowanie pojazdów.

W prokuraturach okręgu zielonogórskiego interesanci byli przyjmowani w godzinach urzędowania. Fakt przyjęcia interesanta, temat skargi oraz informację co do dalszego toku jej załatwienia rejestrowano w dziennikach przyjęć. W 2008 roku w ramach skarg i wniosków w trybie art. 253kpa przyjęto 600 interesantów, w tym 142 przez kierownictwo prokuratury.

Głównym źródłem skarg skierowanych do powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury było niezadowolenie osób skarżących z rezultatów prowadzonych i nadzorowanych przez prokuratorów postępowań przygotowawczych, a przede wszystkim ze sposobu merytorycznego ich zakończenia.

Przyczyną tego stanu rzeczy była niedostateczna znajomość przez skarżących obowiązujących przepisów prawa, subiektywna ich interpretacja oraz w niektórych przypadkach nieumiejętność pogodzenia się przez strony z niespełniającymi ich oczekiwań wynikami postępowań.

W 2008 roku załatwiono łącznie 34 skargi. Na następny okres pozostała do załatwienia jedna skarga. Bezpośrednio rozpoznano 16 skarg ;18 skarg przekazano do rozpoznania właściwym organom nadzorczym.

VII. Wybrane zagadnienia organizacyjne i kadrowe

1. Baza lokalowa

Z wyjątkiem Świebodzina, wszystkie pozostałe jednostki organizacyjne prokuratur okręgu zielonogórskiego mają siedziby w budynkach będących w trwałym zarządzie Ministerstwa Sprawiedliwości.

W roku 2008 sytuacja w zakresie warunków pracy w poszczególnych jednostkach organizacyjnych uległa dalszej poprawie. Aktualnie, po uzyskaniu dodatkowych pomieszczeń dla Działu Śledczego i na archiwum w Świebodzinie oraz zakończeniu remontu i rozbudowy obiektu w Zielonej Górze, poszczególne Prokuratury Rejonowe w okręgu posiadają albo bardzo dobre [Wschowa, Żagań, Krosno Odrzańskie i Zielona Góra] lub znośne [Żary, Nowa Sól,] warunki lokalowe. Zakończono zostały też podstawowe prace konserwacyjne w Ośrodku Szkoleniowym w Niesulicach.

2. Sprawy kadrowe

W roku ubiegłym Prokuratura Okręgowa w Zielonej Górze dysponowała 125 etatami orzeczniczymi. Na dzień 31 grudnia 2008 roku 6 etatów nie było obsadzonych z uwagi na trwające procedury zatrudniania nowych asesorów.

Tabela obrazuje faktyczną obsadę etatów orzecznicznych w ostatnich 10 latach:

Rok	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Prokuratorzy i asesorzy	105	106	106	107	115	124	119	116	121	125
Aplikanci etatowi	4	6	6	2	3	3	3	2	2	0
Aplikanci pozaetatowi	15	17	24	31	34	26	23	14	14	14

W 2008 roku ruch kadrowy był umiarkowanie intensywny. Ograniczył się do mianowania 4 asesorów, albowiem ze służby odeszło 3 prokuratorów, a 2 zostało przeniesionych do innych jednostek organizacyjnych

W okręgu funkcjonowało 8 jednostek organizacyjnych: 7 prokuratur rejonowych i prokuratura okręgowa, z następującym podziałem etatów:

Tabela przedstawia etaty orzecznicze, urzędnicze i pozostałe:

Prokuratura	Etaty orzecznicze	Etaty urzędnicze	Etaty inne
PO w Zielonej Górze	31	38,5	6,5
PR w Krośnie Odrz	11	7	2
PR w Nowej Soli	13	8	3
PR w Świebodzinie	13	9	2
PR we Wschowie	4	3,5	0,5
PR w Zielonej Górze	25	15	5
PR w Żaganiu	12	9	2
PR w Żarach	16	12	2,5

3. Informatyzacja i łączność

W 2008 r zakończono prace związane z budowaniem sieci IP VPN w całym okręgu zielonogórskim. Dzięki posiadaniu tej sieci możliwe jest między innymi wykonywanie z poziomu Prokuratury Okręgowej takich operacji, jak:

- aktualizacja SIP i Lex
- aktualizacja systemu antywirusowego,
- przekazywanie plików, których nie możemy wysłać przez Internet,
- usuwanie problemów związanych z oprogramowaniem na poszczególnych stacjach roboczych,
- oszczędność w zakupach licencji sieciowych (Lex),
- tworzenie kopii bezpieczeństwa na centralnym serwerze,

W związku z rozbudową budynku Prokuratury Okręgowej dołożono 380 punktów elektryczno - logicznych. W roku ubiegłym rozpoczęto pilotażowe wdrożenie elektronicznej wymiany informacji na poziomach Prokuratura Okręgowa - Sąd Okręgowy, Prokuratura Rejonowa - Sąd Rejonowy w Zielonej Górze. W najbliższych miesiącach tego roku pilotaż ten zostanie rozszerzony na wszystkie sądy rejonowe i wszystkie prokuratury rejonowe naszego okręgu. Prace nad tym przedsięwzięciem dobiegają już końca.

W 2008 roku zakupiono dalszych 60 komputerów i 12 laptopów wraz z oprogramowaniem umożliwiającym szyfrowanie dysków twardych oraz pamięci przenośnych. Kupiono też 11 kamer, które rejestrują czynności śledcze w gabinetach prokuratorów Wydziałów V i VI Prokuratury Okręgowej.

VIII. Plan działania prokuratury na 2009 rok

1. Utrzymanie wysokiej sprawności postępowania przygotowawczego, w tym zwłaszcza wskaźników pozostających w biegu spraw długotrwałych w zakresie wszystkich kategorii; m.in. poprzez wymuszenie dyscypliny nadawania biegu sprawom, kontrolę przyczyn ich zalegania w prokuraturze, sporządzanie planów czynności i ich egzekwowanie, a także przy wykorzystaniu nowych instytucji prawa karnego, w tym możliwości ograniczenia postępowania dowodowego oraz wydania wyroku bez przeprowadzenia rozprawy.
2. Podnoszenie jakości postępowania przygotowawczego, w tym poziomu decyzji i czynności procesowych poprzez optymalizowanie czasu ich przeprowadzania oraz wszczynanie i prowadzenie śledztw osobistych we wszystkich sprawach, w których jest to uzasadnione ich charakterem, wagą i stopniem skomplikowania.
3. Racjonalizacja praktyki aresztowej, zwłaszcza poprzez ograniczenie stosowania tego środka zapobiegawczego z przyczyn ściśle pozaprocesowych wyłącznie do sprawców najgroźniejszych przestępstw kryminalnych i gospodarczych, przeciwko życiu, zdrowiu i wolności człowieka, przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw zorganizowanych oraz handlu narkotykami.
4. Kontynuowanie działań mających na celu możliwie pełną realizację praw i prawnie uzasadnionych interesów pokrzywdzonych; w szczególności dalsze zwiększanie ilości postanowień o zabezpieczeniu mienia na poczet roszczeń odszkodowawczych i stałe podnoszenie wartości mienia zabezpieczanego, a w razie braku warunków do zajęcia mienia - wykorzystywanie innych instytucji prawnych do tego celu [powództwa adhezyjne, poręczenia majątkowe].
5. Aktywne oddziaływanie na orzecznictwo sądowe poprzez staranne przygotowywanie wniosków oskarżycielskich, dbałość o ich poprawność formalno-prawną i adekwatność kary do stopnia społecznej szkodliwości czynu, a na wyroki zawierające błędy prawne i orzekające kary rażąco łagodne reagowanie wywodzeniem odpowiednio uargumentowanych apelacji.

6. Czuwanie nad prawidłowym stosowaniem prawa w postępowaniu sądowym i sprawnością tego postępowania w sprawach o przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego, a w tym stosowne reagowanie – gdy wymaga tego interes postępowania – na nadmierne opóźnienia w wyznaczaniu rozpraw, niezasadne zawieszanie postępowań oraz możliwość dopuszczenia do przedawnienia karalności.
7. Badanie przyczyn uzyskiwania przez poszczególne jednostki organizacyjne zróżnicowanych statystycznych wyników pracy na poszczególnych odcinkach i podejmowanie środków mających na celu eliminowanie ewentualnych nieprawidłowości.
8. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych prokuratorów i pozostałych pracowników poprzez udział w szkoleniach ogólnorozwojowych i specjalistycznych i upowszechnianie zdobytej tam wiedzy i umiejętności praktycznych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb w zakresie metodyki prowadzenia śledztw w sprawach gospodarczych i finansowych, a także informatyzacji i kształtowanie akceptowalnego społecznie wizerunku prokuratora i prokuratury jako urzędu państwowego.
9. Rozbudowywanie bazy informatycznej prokuratury, w tym wymiana komputerów na bardziej sprawne, zakupy koniecznych programów, a w szczególności wdrożenie w pełnym zakresie SIP we wszystkich jednostkach organizacyjnych. Ważnym zadaniem z tego zakresu staje się przygotowanie oprogramowań i kadr do prowadzenia akt w systemie elektronicznym i poszerzanie dostępu do zewnętrznych baz danych.
10. Rozwój bazy logistycznej, w tym kontynuacja remontu siedziby Prokuratury Rejonowej w Nowej Soli. Za konieczne uznać systematyczne usprawnianie działalności poprzez zakupy sprzętu technicznego poprawiającego jakość i wydajność pracy.
11. Oszczędne gospodarowanie środkami budżetowymi na działalność bieżącą, w tym realizację zadań postępowania przygotowawczego wg osobnych zaleceń i wdrożenie bardziej sprawnego systemu rozliczania kosztów oraz ich obniżania. Waga tego zadania nabiera znaczenia niemal pierwszorzędowego z uwagi na radykalne zmniejszenie wielkości budżetu prokuratury.

12. Utrzymywanie współpracy z organami kontroli, administracji rządowej i samorządowej, sądami i policją oraz pozostałymi organami postępowania karnego, wymiana informacji interesujących prokuraturę i funkcjonariuszy tych instytucji, inne oddziaływania mające na celu podnoszenie efektywności podejmowanych przedsięwzięć.
13. Współdziałanie z prasą i pozostałymi mediami w celu kształtowania postaw legalistycznych w szerokich grupach społecznych i właściwego obrazu o pracy prokuratury. W tym zakresie za konieczne należy uznać m.in. konsekwentne realizowanie praktyki publikowania na stronach internetowych prokuratury aktualnych komunikatów o prowadzonych postępowaniach i stanowisku urzędu prokuratorskiego w sprawach istotnych z punktu widzenia ustawowych zadań prokuratury.